

MİLLİ GÜVENLİK KONSEYİ TUTANAK DERGİSİ

114 üncü Birleşim

19 Ağustos 1982 Perşembe

İÇİNDEKİLER

	Sayfa		Sayfa
I. — GEÇEN TUTANAK ÖZETİ	258	Meclisi : 1/473; M. G. Konseyi : 1/393) (D. Meclisi S. Sayısı : 173; M. G. Konseyi S. Sayısı : 445)	258:276
II. — KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ	258	2. — 6623 Sayılı Türk Hava Yolları Anonim Ortaklığı Kanununun 7359 Sayılı Kanunla Değişik 6 ncı Maddesinin Değiştirilmesine İlişkin 21 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin Kabulü Hakkında Kanun Tasarısının Danışma Meclisince Kabul Olunan Metni ve Millî Güvenlik Konseyi Bütçe - Plan Komisyonu Raporu. (D. Meclisi : 1/169; M. G. Konseyi : 1/389) (D. Meclisi S. Sayısı : 141; M. G. Konseyi S. Sayısı : 435)	276:279
1. — 16.6.1927 Tarihli ve 1076 Numaralı İhtiyat Zabıtları ve İhtiyat Askerî Memurları Kanununun 16 ncı Maddesinin Değiştirilmesi ve 27.7.1967 Tarihli ve 926 Numaralı Türk Silahlı Kuvvetleri Personel Kanununun 107 ncı Maddesine Bir Fıkra Eklenmesi Hakkında Kanun Tasarısının Danışma Meclisince Kabul Olunan Metni ve Millî Güvenlik Konseyi Millî Savunma Komisyonu Raporu. (D.			

I. — GEÇEN TUTANAK ÖZETİ

17 Ağustos 1982 Salı

İki oturum yapılan bu birleşimde :

Eşref Özcan Hakkındaki Ölüm Cezasının Yerine Getirilmesine Dair Adalet Komisyonu Raporu. (3/206) (S. Sayısı : 444) kabul olundu.

6623 sayılı Türk Hava Yolları Anonim Ortaklığı Kanununun 7359 sayılı Kanunla Değişik 6 ncı Maddesinin Değiştirilmesine İlişkin 21 sayılı Kanun Hükümünde Kararnamenin Kabulü Hakkında Kanun Ta-

sarısının (1/389) (S. Sayısı : 435) görüşülmesi, Hükümet Temsilcisi gelmediğinden ertelendi.

Gelecek toplantının yapılacağı gün ve saatin sonradan tespit edileceği belirtilerek, birleşime saat 14.51' de son verildi.

Necdet ÜRUĞ

Orgeneral

Millî Güvenlik Konseyi

Genel Sekreteri

BİRİNCİ OTURUM

Açılma Saati : 9.10

BAŞKAN : Orgeneral Kenan EVREN (Devlet Başkanı, Genelkurmay ve Millî Güvenlik Konseyi Başkanı)

ÜYELER : Orgeneral Nurettin ERSİN (K. K. K. ve Millî Güvenlik Konseyi Üyesi)

Orgeneral Tahsin ŞAHINKAYA (Hv. K. K. ve Millî Güvenlik Konseyi Üyesi)

Oramiral Nejat TÜMER (Dz. K. K. ve Millî Güvenlik Konseyi Üyesi)

BAŞKAN — Millî Güvenlik Konseyinin 114 üncü Birleşimini açıyorum.

Gündemimize göre, kanun tasarı ve tekliflerinin görüşülmesine başlıyoruz.

II. — KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ

1. — 16.6.1927 Tarihli ve 1076 Numaralı İhtiyat Zabıtları ve İhtiyat Askerî Memurları Kanununun 16 ncı Maddesinin Değiştirilmesi ve 27.7.1967 Tarihli ve 926 Numaralı Türk Silahlı Kuvvetleri Personel Kanununun 107 nci Maddesine Bir Fıkra Eklenmesi Hakkında Kanun Tasarısının Danışma Meclisince Kabul Olunan Metni ve Millî Güvenlik Konseyi Millî Savunma Komisyonu Raporu. (D. Meclisi : 1/473; M. G. Konseyi : 1/393) (D. Meclisi S. Sayısı : 173; M. G. Konseyi S. Sayısı : 445) (1)

BAŞKAN — Gündemin birinci sırasında, 16.6.1927 Tarihli ve 1076 Numaralı İhtiyat Zabıtları ve İhtiyat Askerî Memurları Kanununun 16 ncı Maddesinin Değiştirilmesi ve 27.7.1967 Tarih ve 926 Numaralı Türk

Silahlı Kuvvetleri Personel Kanununun 107 nci Maddesine Bir Fıkra Eklenmesi Hakkında Kanun Tasarısının Danışma Meclisince Kabul Olunan Metni ve Millî Güvenlik Konseyi Millî Savunma Komisyonu Raporu yer alıyor.

Bu rapor, 445 sıra sayısıyla basılıp dağıtılmıştır.

Millî Savunma Komisyonu Sözcüsü ve Bakanlık Temsilcisi yerlerini almışlardır.

Kanun tasarısının tümü üzerinde görüşme açıyorum.

Komisyonun bir açıklaması olacak mı?

HAKİM ALBAY İSMET ONUR (Millî Savunma Komisyonu Başkanı) — Sayın Başkanım, izin verirsiniz kısaca arz edeyim.

Türk Silahlı Kuvvetlerinde ihtisas isteyen bazı görevlerde hizmet eden ve üstün başarılı olan subaylardan bir kısmı, yine 926 sayılı Türk Silahlı Kuv-

(1) 445 S. Sayılı Basmayazı Tutanağa eklidir.

vetleri Personel Kanununun kadrosuzluk nedeniyle emekliye sevk edilme hükümleri gereğince emekliye sevk edilmekte veya kendi istekleriyle emekli edilmiş bulunmaktadırlar.

Bu personelin, hizmet verdikleri görevdeki özelliği nedeniyle tekrar istihdamlarında zaruret görülse dahi, 1076 sayılı Yedek Subaylar ve Yedek Memurlar Kanununun 16 ncı maddesinde yer alan, «Her ne suretle olursa olsun Ordudan ayrılanlar muvazzaf sınıfa nakledilemezler» hükmü, arz ettiğim bu personelin tekrar Silahlı Kuvvetlerde muvazzaf olarak istihdam edilmelerine engel olmaktadır. Aynı şekilde, 926 sayılı Kanunun 107 nci maddesi de astsubaylar için bu engel hükmü getirmiştir.

İhtiyaç nedeniyle, Kuvvet Komutanlarının uygun görüşü ve Genelkurmay Başkanlığının onayı ile, ihtiyaç duyulan miktarda muvazzaf subaylığa nakli temin için Bakanlar Kurulu bir tasarı hazırlamış, Danışma Meclisine sevk etmiş, Danışma Meclisinin dünkü birleşiminde kabul edilmiştir. Komisyonumuz da, tasarımı inceleyip, prensibini aynen kabul ettikten sonra, kanun tekniğine uygunluğunu temin edecek metni meydana getirmiştir. İhtiyaçın, tabii ki, esas kaynağı konusunda Millî Savunma Bakanlığı Temsilcisinin daha geniş bilgi vereceğini zannediyorum.

Genel olarak arz edebileceğim bundan ibaret.

BAŞKAN — Peki, teşekkür ederim.

Bu konu hakkında sizin bir açıklamanız olacak mı?

TÜMGENERAL FUAT AVCI (Millî Savunma Bakanlığı Temsilcisi) — Sayın Başkanım, müsaade ederseniz ben de birkaç konuyu arz etmek isterim.

Bu kanundaki esas maksadımız, kaynağı genişletmektir; yani Türk Silahlı Kuvvetlerine personel teminindeki kaynaklardan bir tanesini biraz daha genişletmektir. Esasen bu usul - Türk Silahlı Kuvvetlerinde uzun yıllar uygulanmamakla beraber - diğer kamu kuruluşlarında vardır. Bir örnek olarak arz etmek isterim ki, Millî Savunma Bakanlığı müfettişlerimiz var. Millî Savunma Bakanlığının hesap müfettişleri, uzun yıllar, hesap uzmanı olarak yetişmişlerdir. Bu sene 926 sayılı Kanunun 7 nci maddesi gereğince, kadrosuzluktan, 59 nasıplı 10, 50 nasıplı 9 olmak üzere 19 müfettişimiz emekli oldu. Bu müfettişlerin yerine koyacak ihtisas elemanı bulmakta sıkıntı çekilmektedir.

Bunun yanı sıra, ASAL teşkilatındaki uzman personelle, tabip, mühendis ve hâkim gibi diğer teknik hizmet sınıflarından veya idarî hizmetlerde uzun zaman iyi yetişmiş personelden, kadrosuzluk nedeniyle

emekli olanların yerine yenilerini koymakta da yine sıkıntı çekilmektedir.

Bu nedenle, kendi isteği ile emekli olanlar yasa kapsamı dışında bırakılmak kaydıyla, yalnız kadrosuzluktan emekli edilenlerin geri alınması görüşündeyiz. Çünkü, kendi isteği ile emekli olanları tekrar Silahlı Kuvvetlere aldığımız takdirde, daha bazı mahzurlar çıkacaktır. Bir örnek olarak şöyle arz edeyim : O görev yerinde çalışan personel, kendi isteği ile emekliliğini isteyecektir, tekrar aynı yere dönme durumu olacaktır. Halbuki, kadrosuzluk nedeniyle emekli ettiklerimiz, ihtiyaçları dışında emekli olmuşlardır.

İkincisi; halk efkârı umumiyesinde yanlış anlamlara da sebep olmaktadır; yani subaylar emekli oluyor, tekrar Silahlı Kuvvetlere dönüyor gibi.

Gayemiz, o kadar büyük kitleleri geri almak değildir. Çok az miktarda, çok öz miktarda, vazifesinde çok başarılı olmuş personeli almayı düşünüyoruz.

Bir de, kadrosuzluk sebebiyle emekli olduktan ne kadar zaman sonra tekrar Silahlı Kuvvetlere dönebilme olanağı vardır?

Biz, bu müddeti, bir yıl içerisinde şeklinde düşünüyoruz; zaten görevine intibak etmiştir; görevinden ayrılıp da iki, üç yıl sonra tekrar Silahlı Kuvvetlere döndürmeyi düşünmüyoruz.

Ayrıca, general ve amirallerimizin bu yasa dışında olmasını öneriyoruz. Çünkü, general ve amirallerimiz için 926 sayılı Türk Silahlı Kuvvetleri Personel Kanununda zaten 10 rakamı gibi, diğerleri için 4 rakamı gibi her yıl bir uzatma var; gerekirse tuğgenerallerimize, tuğamirallerimize de müteakip yıllar, bir yıl değil de, iki veya üç yıl daha uzatma hakkı getirebiliriz veya Silahlı Kuvvetlerin ihtiyacı var ise, bu 10 rakamını kanunen 15'e, 20'ye çıkarabiliriz.

Onun için, bu yasaya general ve amirallerimizi dahil etmemeyi; yalnız ileride kadrosuzluk nedeniyle emekliye sevkedeceğimiz yarbay ve albaylarımızın dahil edilmesini öneriyoruz.

Hizmete alınmalarında uygulanacak şekil 926 sayılı Türk Silahlı Kuvvetleri Personel Kanununda zaten var; aynı usullerle kendisinin isteği, Kuvvet Komutanının teklifi, Genelkurmay Başkanımızın onayı ile - bunları almayı düşünüyoruz.

Alacakları ücret konusu : Emekli oldukları zaman, Emekli Sandığı ile olan ilişkileri kesilecek, yalnız başlangıçta Emekli Sandığının veya Ordu Yardımlaşma Kurumunun kendilerine verdiği ikramiyeleri alacaklar. Maaş olarak tekrar, Silahlı Kuvvetlerdeki emsalleri gibi aynı ücretleri alsınlar. Ancak, belki,

bir noktada biraz daha az alabilirler; örneğin tayin bedeli verilmeyebilir diye bir düşüncemiz var.

Hizmete alınacak subayların, biraz evvel de arz ettiğim gibi, çok kritik ihtisas dallarında olmaları zorunlu var. Örneğin, komutanları düşünmüyoruz; bir alay komutanını emekli edelim, tekrar alay komutanı yapalım, olmaz. Çünkü, o zaman Silahlı Kuvvetler kendi kendini yenileme imkânını bulamaz. Halbuki, Silahlı Kuvvetler kendisini kendi içinden yetiştirdiği, daha genç ellere teslim etmek zorundadır. Ancak, tabip, mühendis, ASAL hizmeti ve orduvehi hizmeti gibi vazifelerde çok başarılı olan personel düşünülebilir. Bunların hangi dallarda olacağı da, Yüksek Askerî Şûra kararına bağlanabilir. Örneğin, biz, her sene 30 Ağustosta bir kısım personeli zaten kadrosuzluk sebebiyle emekli ediyoruz; 30 Ağustos Şûrasında, «Bu yıl şu şu dallardan hizmete devamı uygundur» diye bir Yüksek Askerî Şûra kararı da getirebiliriz.

Rütbesinin yaş haddine kadar hizmete devam etmelerini öneriyoruz; çünkü zaten yaş haddinden sonra durmalarına imkân yoktur.

Yükselmeleri için bir değerlendirmeye tabi tutulmalarını arz ediyoruz; çünkü bunlar nevama, biraz evvel de arz ettiğim gibi, ihtisas dallarında, tabip veya mühendis veya müfettiş gibi dallarda yetişmişlerdir; artık bir daha değerlendirmeye tabi tutulmasınlar istiyoruz.

Bir önemli sorunumuz da, Türk Silahlı Kuvvetleri kadroları. Malumunuz, bir kadrolarımız var, bir de fiilî kadrolarımız var. Fiilî kadrolarımız Millî Savunma Bakanlığının, Maliye Bakanlığından bütçe nedeniyle aldığı kadrolardır. Bunların esas kadrolarımızın dışında, fiilî kadrolarımızın içinde yer almalarını öneriyoruz. Esas kadrolarımızın dışında olmasını istememizin yegâne sebebi, bu grubun ileride 30, 40, 50 gibi bir rakama ulaşması halinde, yarbayların, albaylığa terfilerine mani olmamalarını temindir.

Tekrar Silahlı Kuvvetlere döndükleri için, kadrosuzluk tazminatı kesilecektir. Ancak, idare, kendisinden yararlanmadığı takdirde, tekrar emekli statüsüne döndüğünde, yaş haddi müsait ise, gene yaş haddine kadar kadrosuzluk tazminatı almasını da uygun buluyoruz.

Emsalleri gibi, elbette ki, askerî yargıya tabi tutulmalarını; melbusat vesaire gibi özlük haklarının aynen verilmesini istiyoruz. Yalnız, lojman durumumuzun kritik olması nedeniyle - bunlar da Millî Savunma Bakanlığı, Ankara gibi merkezlerde uzun yıl-

lar kalacağı için - lojmandan yararlanmamaları konusunda bir öneride bulunmak istiyoruz.

Hizmet ihtiyacı bittiğinde de, alındıkları usulle tekrar emekliye dönmelerini düşünüyoruz.

Maruzatım bu kadar. Maddelere geçildiğinde, emirleriniz olur ise, arz ederim.

BAŞKAN — Şimdi, acaba şu rakamı verebilecek misiniz : Türk Silahlı Kuvvetlerinden emekli olmuş, sonra sivil, sözleşmeli olarak çalışan kaç tane personelimiz var? Şu anda elinizde böyle bir rakam var mı?

TÜMGENERAL FUAT AVCI (Millî Savunma Bakanlığı Temsilcisi) — Sayın Başkanım, yanımızda rakam yok.

BAŞKAN — Şunun için sordum; bizim şimdi uyguladığımız şekil şu : Emekli ediyoruz; eğer ihtiyaç varsa, ondan sonra, sözleşmeli olarak alıyoruz. Sözleşmeli olarak alınca, tabii, sivil olarak geliyor, rütbesini takamıyor, sivil memur statüsünde oluyor. Emekli olmuş bir kişiyi, bundan sonra, artık bu şekilde sözleşmeli olarak, belki de çok az alacağız. Şöyle olacak : Emekli olmuştur, ayrılmıştır, birkaç sene geçmiştir; ondan sonra alacaksak - çünkü bir sene diye bir kayıt koymuşuz biz burada, bir sene sonra artık bir daha muvazzaf olarak alamıyoruz - o takdirde onlar belki de sözleşmeli olarak yine girecekler.

Şimdi, emekli olan bir albay, yaş haddine kadar kadrosuzluk tazminatını alıyor; bu durumda onun aldığı maaşla, hizmette olan, vazifede olan bir albayın aldığı maaş arasında ne kadar fark var?

TÜMGENERAL FUAT AVCI (Millî Savunma Bakanlığı Temsilcisi) — 6 bin liralık bir fark var.

BAŞKAN — 6 bin lira daha az alıyor.

HÂKİM ALBAY İSMET ONUR (Millî Savunma Komisyonu Başkanı) — Fazla alıyor; kadrosuzluktan emekli olan 6 bin lira fazla alıyor, diğer albay 6 bin az alıyor.

BAŞKAN — Niye?

HÂKİM ALBAY İSMET ONUR (Millî Savunma Komisyonu Başkanı) — Kadrosuzluk tazminatı alan albay, kadrosuzluk tazminatı almayan emekli albaydan 6 bin lira fazla alıyor; muvazzaftan ise 14 - 15 bin lira az alıyor.

BAŞKAN — Muvazzaf, yani emekli olmamıştan az alıyor, öyle mi? Yoksa, tersi mi?..

HÂKİM ALBAY İSMET ONUR (Millî Savunma Komisyonu Başkanı) — Muvazzaftan emekli edilen bir albay 46 bin lira, muvazzaf 60 - 61 bin lira alıyor.

TÜMGENERAL FUAT AVCI (Millî Savunma Bakanlığı Temsilcisi) — Sayın Başkanım, emekli olan bir albay 41 461 lira alıyor; hizmetli olan bir albay 61 664 lira alıyor; 14 603 lira, hizmette olan albay fazla alıyor.

BAŞKAN — Tabii fazla alıyor.

HAKİM ALBAY İSMET ONUR (Millî Savunma Komisyonu Başkanı) — Sayın Başkanım, kadrosuzluktan emekli olanla, normal emekli olan arasında 6 bin lira fark var.

BAŞKAN — O fark da tabii, tayın bedeli oluyor, değil mi?

TÜMGENERAL FUAT AVCI (Millî Savunma Bakanlığı Temsilcisi) — Evet efendim.

BAŞKAN — Ondan sonra, yanödemeler var; fark onlardan oluyor.

ORGENERAL NURETTİN ERSİN — Onları keseceksiniz.

TÜMGENERAL FUAT AVCI (Millî Savunma Bakanlığı Temsilcisi) — Eğer sözleşmeli olarak alırsak, onları keseceğiz efendim; fakat şimdi alırsak üç alternatif var : Ya bir miktar kesmek veya tamamını kesmek veya hiç kesmemek.

BAŞKAN — Madem 14 bin lira fark var...

Harp Tarihi Dairesi gibi, birçok yerlere sözleşmeli olarak aldığımız subaylar da 14 bin liradan aşağı almıyor.

TÜMGENERAL FUAT AVCI (Millî Savunma Bakanlığı Temsilcisi) — 22 bin lira brüt veriyoruz, 24 bin alanlar da var. Öğretmenlik gibi ihtisas dallarında olanlardan 40 bin liraya kadar alanlar da var. Hepsi subay değil, onların arasında Harp Okullarında öğretmenlik yapan siviller de var.

Biraz evvel buyurduğunuz rakama tabi olarak efendim Harp Tarihi Dairesinde olanlar, harp akademilerinde olanlar var; Millî Savunma ve Genelkurmayda muhtelif dairelerde olanlar var. Sıhhatli bir rakam verememekle beraber, 200' geçmez tahmin ederim.

BAŞKAN — «Generaller hariç» dediniz; böyle bir madde var mı?

TÜMGENERAL FUAT AVCI (Millî Savunma Bakanlığı Temsilcisi) — Hayır. Burada «subaylar» tabiri var, subayların içerisine elbette generaller de giriyor. Biz o «subaylar» tabirinin yerine, «kadrosuzluktan emekli edilen yarbay ve albaylar» ibaresini öneriyoruz.

BAŞKAN — Yarbayları niye alalım?

TÜMGENERAL FUAT AVCI (Millî Savunma Bakanlığı Temsilcisi) — Efendim, 926 sayılı Türk Si-

lahlı Kuvvetleri Personel Kanununda, ileriki yıllarda kadrosuzluktan yarbaylıktan da emekli olunacak; fakat birikim olmadığı için, şimdi yalnız albaylıkta birikim olduğu için...

BAŞKAN — Ama bu arkadaş kıymetliyse, albay olması lazım.

TÜMGENERAL FUAT AVCI (Millî Savunma Bakanlığı Temsilcisi) — Sayın Başkanım, dediğiniz doğru; terfi edemiyor.

BAŞKAN — Terfi edemiyor... Kim terfi ediyor? Kıymetli olanlar terfi ediyor. O halde yarbayları almamak lazım; yalnız albayları...

TÜMGENERAL FUAT AVCI (Millî Savunma Bakanlığı Temsilcisi) — Yalnız efendim, 926 sayılı Kanunda, kadrosuzluktan emekli yarbay olduğu için, biz kanun tekniği bakımından böyle aldık.

BAŞKAN — O zaman kanunun ruhuna uymaz; çünkü biz, hizmetinde çok başarılı olmuş bir elemanın, hizmetinde kalmasını istiyoruz, yerini dolduracak kimse de bulamıyoruz, o bakımdan alıyoruz. Öyle olduğuna göre, onun yarbaylıktan emekli olmaması lazımdı, albay olması gerekirdi.

TÜMGENERAL FUAT AVCI (Millî Savunma Bakanlığı Temsilcisi) — Sayın Başkanım, ileride düzenli kadro tanınmaları yapılır da, albay kadroları azaltılırsa, yarbaylarda birikim olacak.

BAŞKAN — Birikim olsun; onların hepsi yarbaylıkta kalmayacak ki; içlerinde kıymetli olanları albaylığa geçecek; biz onlardan alacağız.

Yalnız generallerde de bazen mecbur kalabiliriz; genellikle NATO karargâhlarında oluyor bu. Belki tuğgeneralde olmaz; ama tümgenerallğe kadar bir imkân veriyoruz onlara, tümgenerallikten sonra artık terfi imkânı vermiyoruz, yalnız üç yıl daha uzatma imkânı veriyoruz. Belki o üç, dört yıl sonunda yaş haddini de doldurur onlar.

Generalleri hariç tutabiliriz.

HAKİM ALBAY İSMET ONUR (Millî Savunma Komisyonu Başkanı) — Tümgeneraller için dört yıl uzatma hakkı var efendim.

BAŞKAN — Evet, dört yıl yapıyor, dört yıl da uzatıyoruz sekiz yıl ediyor ki, zaten yaş haddine geliyor.

Tümü üzerinde başka söz almak isteyen var mı?..
Buyurun.

ORGENERAL NURETTİN ERSİN — Efendim, biraz evvel, kamuoyunda bu konu reaksiyon yaratabilir yani kadrosuzluktan emekli ettiğimiz subayları, tekrar, bu tür bir statü ile Silahlı Kuvvetlere alıyor-

muşuz gibi bir izlenim bırakabilir, diye düşünöldü. Belki bırakabilir; ama bu, kanunda veya gerekçesinde açıklanacak olursa - ki, alınacak olan subaylar hiç bir zaman muharip sınıf görevi, kıta görevi olan yerlerde değil, bilakis bunları aleyhte etkileyen görev yerlerinde kullanılacaktır - kamuoyundaki yanlış anlamayı önlemek mümkün olur.

Bu kanun asla, emir - komuta makamını ve geriden geleceklerin ilerideki makamları işgalini engellemeyecektir.

Bilhassa bunu açıklamak için söz istedim.

TÜMGENERAL FUAT AVCI (Millî Savunma Bakanlığı Temsilcisi) — Sayın Başkanım, bu kanun çıktıktan sonra Genelkurmay olarak veya Konsey olarak, radyoda, televizyonda veya basında bir açıklama yapabiliriz; bu takdirde efkârimumiye tatmin olur.

Şimdi şu anda gerçekten böyle yaygın bir kanı var.

BAŞKAN — Azamî bir rakamla sınırlandırmayı düşündünüz mü?

TÜMGENERAL FUAT AVCI (Millî Savunma Bakanlığı Temsilcisi) — Sayın Başkanım, böyle bir rakamla sınırlamayı düşünmedik; şundan düşünmedik : İleriki yıllarda, ihtisas adedi artabilir. Buyduğunuz gibi, otomatik bilgi işlem merkezleri (OBİM'ler) var; sistem analiz vesaire birçok ihtisas dallarımız var. Bu bakımdan rakamla sınırlandırmayı düşünmedik.

BAŞKAN — Biz generallerde, «tuğ» ve «tüm»ü uzatırken sınırladık; «dört» dedik, «altı» dedik, «fevkalade hallerde on'a kadar çıkarılır» dedik. Bunda da, böyle bir rakamla sınırlama acaba doğru olamaz mı?

TÜMGENERAL FUAT AVCI (Millî Savunma Bakanlığı Temsilcisi) — Biz kuvvetin tabii ihtiyacı olarak belirttik; kuvvet komutanlığınıza bu yetkiyi verdik, onlar bize bu teklifi yapacaklar. Müracaat elbette çok olabilir; ama hizmet ihtiyacına göre mesela Millî Savunma Bakanlığı müfettişlerini arz etmiştik, oraya eğer kuvvet komutanlığı yeni eleman verebiliyorsa bunları almayacak; ama veremediği sürece biz bunları almaya devam edeceğiz.

BAŞKAN — Biz bunları albay kadrosunun dışına çıkarıyoruz.

TÜMGENERAL FUAT AVCI (Millî Savunma Bakanlığı Temsilcisi) — Evet, albay kadrolarının dışında.

Arz etmişim; eğer albay kadrolarının içinde mütalaa edersek, yarbayların albay olma ihtimalini önlemiş oluruz.

BAŞKAN — «Albay kadrosunun % 1'ini, % 2'sini veya % 3'ünü geçemez» diye bir hüküm konması düşünülebilirdi. Maddelerde bunu konuşuruz.

Başka söz isteyen var mı?..

ORGENERAL TAHSİN ŞAHİNKAYA — Ben kanunun tam metnini okuyamamakla beraber, konuşanlardan şunu sezinledim Sayın Başkanım :

Biz, yaş haddine kadar tekrar alacağımız bu subayları muharip görevlerde vazifelendirmekten çekinmiyoruz; yani böyle bir endişe var.

BAŞKAN — Muharip görevlerde değil de, kıta hizmetinde.

ORGENERAL TAHSİN ŞAHİNKAYA — Evet, kıta hizmetinde; ama kanunun metninde böyle bir şey yok. Bunu da kanunun metnine koymak gerekir ki, bunu uygulayanlar, ileride yanlış bir şekilde uygulamasınlar. Zira bu kişiler, OBİM'lerde, okullarda, mühendislik, hekimlik hizmetlerinde yahut da diğer idari görevlerde kullanılacaklardır, kadrosuzluktan emekliye ayrılmış olup tekrar muvazzaf subay olarak. Onun için, kanunun içerisinde bunu herhalde görmek lazım gibi geliyor bana.

İkincisi : Bunları yaş haddine kadar tutacağımıza göre, yedi-sekiz hatta dokuz sene tutacağımız kişiler olacak. Kaldı ki, ondan sonra gelenler, belki ondan daha mükemmel olarak o yeri dolduracak.

Şimdi burada diyor ki, «Bu madde hükümlerine göre göreve alınanlardan idarece gerekli görülenler, aynı usulle görevlerine son verilerek emekliye sevk edilirler.»

Bunu kuvvet komutanları mı yapacak, yoksa?..

BAŞKAN — Hangi usulle göreve alınmışsa, aynı usulle görevine son verilecek. Alınırken, kuvvet komutanı teklif ediyor, ayrılırken de aynı şekilde kuvvet komutanı teklif edecek.

ORGENERAL TAHSİN ŞAHİNKAYA — Yığılmalar olur endişesiyle bunu açıklığa kavuşturmak istedim efendim.

TÜMGENERAL FUAT AVCI (Millî Savunma Bakanlığı Temsilcisi) — Sayın Başkanım, Sayın Komutanım haklılar. Yalnız şöyle bir şeyi müsaade ederseniz arz edeyim : Kendi Kuvvetlerinde ASAL Daire Başkan Yardımcıları var; pilottur ve çok da ihtisas sahibi bir arkadaştır. Eğer onun yerine ikinci yeni birisini veremiyorlar ise, biz o arkadaşı hizmete devam ettirmek istiyoruz, ASAL'cı olması bakımın-

dan, Asker Alma Teşkilatında uzun zaman çalışması bakımından. Kendisi de pilot olduğu için, orada, buyurdukları gibi, yalnız «teknik hizmet» diyemeyiz; onun için kaçtık ve Kuvvete bıraktık onu. Gerekirse, bu gibi yerlere, tabii komuta katı olmamak kaydıyla, muharipler de verilebilecek; mesela bir piyade albayı veya bir topçu albayı, ileride, Asker Alma Teşkilatında görev de alabilecek.

ORGENERAL NURETTİN ERSİN — Albaylıktan kasıt, muharip sınıf değil de...

TÜMGENERAL FUAT AVCI (Millî Savunma Bakanlığı Temsilcisi) — Evet, idarî hizmetler de olabilir; çok başarılı bir topçu subayı ise, gerekirse orada bırakmayı düşünüyoruz.

BAŞKAN — Yalnız, bazı sınıflar için her yer kıtadır; ordonat gibi, personel gibi, levazım gibi. Eğer böyle, «kıtâ hizmetlerinde kullanılmaz» diye bir hüküm koyarsak, o zaman, almak istediğimiz bu sınıfları zaten kullanamayız. O, esbabı mucibesinde mevcut; yani alay komutanlığı gibi, kıta sayabileceğimiz yere vermeyeceğiz; çünkü alay komutanlığı, mühim bir görev, kıta görevi. Emekli olmuş, yaş haddine de yaklaşmış demektir. Onun arkasından gelenlere alay komutanlığı çıkacak ki, terfi imkânı falan sağlansın. O bakımdan onları oralarda kullanamayız.

HÂKİM ALBAY İSMET ONUR (Millî Savunma Komisyonu Başkanı) — «Karargâh ve kurumlarda» diye ifade edilebilir.

BAŞKAN — «Karargâh ve kurumlarda»; tamam.

ORGENERAL NURETTİN ERSİN — Müsaafe eder misiniz?

BAŞKAN — Buyurun.

ORGENERAL NURETTİN ERSİN — Efen-dim, bütün espri, Kuvvetler, dolayısıyla Genelkurmay Başkanlığı, elastik bir kullanma getirecektir. Yoksa, tabii ki, biz, ihtiyacımız olmayan bir şeyi zorlayıp da, geriden geleni önleyecek değiliz. Espri, tamamen yerinde : Çok başarılı olmuş, uzman hale gelmiş; ama ayrılması halinde yerine adam veremiyoruz; işte, bu adamı koyacağız; yoksa, her yere mutlaka bunu vermiş olmak için bir hedefimiz yok. Mecbur olduğumuz, sıkıntıya düştüğümüz yerlerde bunu bırakabiliyoruz, o da gerekirse; «mutlaka bırakacağız» diye bir anlam yok. İnsiyatif tamamen Genelkurmayla Kuvvetler arasında yapılacak koordinasyona bağlı. Genelkurmayla, mutlaka koordinasyon gerekir, karşılıklı anlaşmadan sonra karar verilir. Öyle önemli bir yer var ki, Genelkurmay tasvip etmeyebilir. Kuvvet ister; ama bir koordinasyon neticesinde sonuca varılabilir.

Bütün mesele, elastik olarak, lüzumlu olan yerde uzman kişiyi, bulamadığımız kişiyi kullanmaktır. Bu mesele fevkalâde önemlidir.

Bunu arz etmek istedim.

BAŞKAN — Tümü üzerinde konuşmak isteyen başka arkadaşımız var mı? Yok.

Tümü üzerindeki görüşmeler tamamlanmıştır.

Maddelere geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

1 inci maddeyi okutuyorum :

16.61927 Tarihli ve 1076 Numaralı İhtiyat Zabıtları ve İhtiyat Askerî Memurları Kanununun 16 ncı Maddesinin Değiştirilmesi ve 27.7.1967 Tarihli ve 926 Numaralı Türk Silahlı Kuvvetleri Personel Kanununun 107 nci Maddesine Bir Fıkra Eklenmesi Hakkında Kanun Tasarısı.

MADDE 1. — 1076 numaralı İhtiyat Zabıtları ve İhtiyat Askerî Memurları Kanununun 16 ncı maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

«Madde 16. — Türk Silahlı Kuvvetlerinden ayrılanlar muvazzaflar olarak tekrar Silahlı Kuvvetler hizmetine alınmazlar. Ancak, Türk Silahlı Kuvvetlerinden kadrosuzluk nedeniyle veya kendi istemleri üzerine emekli edilen subaylardan emekli edildikleri son görevlerindeki ihtisasları ve gösterdikleri üstün başarı nedeniyle aynı görevde çalıştırılmaları, ilgili kuvvet komutanı veya Jandarma Genel Komutanınca uygun görülenler, emekliye ayrıldıkları rütbe ile ve bu rütbenin yaş haddine kadar hizmete devam ettirilmek kaydıyla 926 numaralı Türk Silahlı Kuvvetleri Personel Kanununun 121 inci maddesi hükümlerine göre tekrar muvazzaflığa geçirilebilirler.

(Bu şekilde muvazzaflığa geçirilenler :

a) Türk Silahlı Kuvvetleri fiilî kadrolarında gösterilirler.

b) Rütbe terfii için değerlendirilmeye tabii tutulmazlar, terfi ettirilmezler ve aynı rütbede görev yaparlar. Ancak rütbelerinin kademe ilerlemesi ve rütbe kıdemliliği hakkında yararlanırlar.

c) Emsali muvazzaflar gibi, her türlü aylık, yan ödeme, ödenek, tazminat ve sosyal haklardan yararlanırlar; bunların emekli aylıkları ve kadrosuzluk tazminatları kesilir.

d) İlgili mevzuatla muvazzaflar subaylara tanınan hak ve yetkileri haiz olup, onlar gibi yükümlülükleri vardır,

e) Emsalleri gibi askerî yargıya tabidirler.

Bu madde hükümlerine göre göreve alınanlardan idarece gerekli görülenler aynı usulle görevlerine son

verilerek emekliye sevk edilirler. Kadrosuzluk tazminatları olanların bu tazminatları yaş haddine kadar ödenir.

BAŞKAN — Birinci paragrafı tekrar okutuyorum:

MADDE 1. — 1076 numaralı İhtiyat Zabıtları ve İhtiyat Askerî Memurları Kanununun 16 ncı maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

«Madde 16. — Türk Silahlı Kuvvetlerinden ayrılanlar muvazzaf olarak tekrar Silahlı Kuvvetler hizmetine alınmazlar. Ancak, Türk Silahlı Kuvvetlerinden kadrosuzluk nedeniyle veya kendi istemleri üzerine emekli edilen subaylardan emekli edildikleri son görevlerindeki ihtisasları ve gösterdikleri üstün başarı nedeniyle aynı görevde çalıştırılmaları, ilgili kuvvet komutanı veya Jandarma Genel Komutanınca uygun görülenler, emekliye ayrıldıkları rütbe ile ve bu rütbenin yaş haddine kadar hizmete devam ettirilerek kaydıyla 926 numaralı Türk Silahlı Kuvvetleri Personel Kanununun 121 inci maddesi hükümlerine göre tekrar muvazaflığa geçirilebilirler.

BAŞKAN — Millî Savunma Bakanlığı Temsilcisi arkadaşımız, «Kendi isteğiyle emekli olanları almayacağız» demişti; ama burada «kendi istemleri üzerine» diye bir ifade var.

HAKİM ALBAY İSMET ONUR (Millî Savunma Komisyonu Başkanı) — İzin verir misiniz Sayın Başkanım?

BAŞKAN — Buyurun.

HAKİM ALBAY İSMET ONUR (Millî Savunma Komisyonu Başkanı) — Sayın Başkanım, Danışma Meclisinden geçen metin Hükümet tasarısına uygundur, Biz dün Genelkurmayla temasa geçtik, Sayın Generalimle konuştuk, «geleceğim» dediler, «tetkik ediyoruz» dediler; fakat Hükümet tasarısını matbaaya verme mecburiyeti olduğu için aynen geçti. Ancak akşam 19.30'dan sonra kendileriyle oturduk, konuştuk, «Yarın Konseyde arz edeceğim» dediler.

O bakımdan, ilki bu Hükümet tasarısında olduğu için de, Genelkurmayla bugün saat 9,00'da...

BAŞKAN — Yani bunu çıkarmamız lazım.

HAKİM ALBAY İSMET ONUR (Millî Savunma Komisyonu Başkanı) — Evet.

BAŞKAN — Tamam, «kendi isteğiyle emekli olanlar» ibaresi kalkacak; şöyle olacak: «Türk Silahlı Kuvvetlerinden kadrosuzluk nedeniyle emekli edilen subaylardan...»

HAKİM ALBAY İSMET ONUR (Millî Savunma Komisyonu Başkanı) — «... emekliye sevk edilen albaylardan...» olacak.

BAŞKAN — O da «albaylardan» olacak. Çünkü yarın, öbür gün binbaşı veya yarıbayda da bu olabilir.

ORGNERAL NURETTİN ERSİN — Biraz evvel Millî Savunma Bakanlığı Temsilcisi, albayların ileriki senelerde kadrolarının daha da düşebileceği, yarıbayların bu vesileyle kadrosuzluktan emekli olabilecekleri hususunu söyledi.

Bunu, müsaade ederseniz, biraz daha düşünmekte yarar görüyorum. İleride bu durum dolayısıyla, tekrar bir yasa değişikliğine gidilebilir mi? Şu anda yok.

BAŞKAN — Zannetmem; çünkü bizim alacağımız çok muayyen yerler bunlar; o zaman, yukarıdakiyle ters düşeriz.

«Son görevdeki ihtisasları ve gösterdikleri üstün başarı nedeniyle...» Üstün başarılı ise bu, yarıbay olarak niçin kalmış, niye albay olmadı?» derler. Çünkü her sınıftan muayyen bir grup muhakkak albay oluyor. O sınıfın olduğu gibi yarıbaylıkta kalması mümkün değil; mümkün mü?

TÜMGENERAL FUAT AVCI (Millî Savunma Bakanlığı Temsilcisi) — Sayın Başkanım bizim politikamız: İleride, albayları mümkün olduğu kadar azaltmak istiyoruz.

BAŞKAN — Azaltın efendim; 300'e indirdiniz değil mi?

TÜMGENERAL FUAT AVCI (Millî Savunma Bakanlığı Temsilcisi) Buyurduğunuz doğrudur; başarılıdır; ama kadro olmadığı için terfi edemeyecektir.

BAŞKAN — Her sene muhakkak kadro açılacak; yani Harbiyeden çıkan her sınıftan muayyen bir miktar muhakkak albaylığa geçecektir. O sınıfın olduğu gibi yarıbaylıkta kalması düşünülebilir mi? Bir sene kaldığını düşünelim; ertesine sene geçmiş olması lazım. Bir sene kalmakla hemen emekli yaşına gelmez ki, o. Yarıbaylıkta emekli yaşına gelebilmesi için mütemadiyen yarıbaylıkta beklemesi ve hiç albay olamaması lazım, ki o da başarısız bir yarıbaydır.

TÜMGENERAL FUAT AVCI (Millî Savunma Bakanlığı Temsilcisi) — «Yarıbay ve albaylar» tabiri geniş bir kapsamı ihtiva eder; yani ileride herhangi bir kanun değişikliğine götürmez bizi. O bakımdan, biz, yarıbayları da öneriyoruz.

BAŞKAN — Eğer bu kısmı açarsak, yarın da, «binbaşıya inelim» derler.

TÜMGENERAL FUAT AVCI (Millî Savunma Bakanlığı Temsilcisi) — 926 sayılı Kanunda, binbaşılıkta, kadrosuzluktan emeklilik yok Başkanım.

HAKİM ALBAY İSMET ONUR (Millî Savunma Komisyonu Başkanı) — Sayın Başkanım, buyurduğunuz...

nuz çok yerinde tabii; yalnız, yarbaylar konusu, Sayın Generalimin de belirttiği gibi özellikle doktorlar bakımından biraz önem arz ediyor. Bugün tıpta büyük rütbeler, daha çok, yarbay ve albay. İleride kadro % 100 tespit edilip de % 14, % 13 olarak belirlendiği zaman, bunun, % 50'ye yakın kısmı yarbay ve albaylar olacaktır. 200 sicil alsa dahi, 199 sicil alsa dahi, bir doktor yarbayın kesin bir kadroda - albay kadrosu da belirtildiği zaman - albay olmasına imkân olmayabilir; ama bu, çok ilerisi için bir husus.

BAŞKAN — Doktorlar için söylediğiniz şey mevzu bahis değil; Şûra da doktorlar için karar alıyor emekli etmiyoruz; O sınıfı olduğu gibi, mesela doktorları, hâkimleri emekli etmiyoruz, gene de bırakabiliyoruz.

ORGENERAL NURETTİN ERSİN — Sayın Başkanım, müsaade eder misiniz?

BAŞKAN — Buyurun.

ORGENERAL NURETTİN ERSİN — Bu konuşduğunuz kısımda «Son görevlerindeki ihtisasları» deniyor. Bu, «son görevi» acaba nasıl mütalaa ediyoruz?

TÜMGENERAL FUAT AVCI (Millî Savunma Bakanlığı Temsilcisi) — Millî Savunma Bakanlığı müfettişi, orduevi müdürü, ASAL teşkilatındaki herhangi bir görevde olan...

ORGENERAL NURETTİN ERSİN — Mutlaka orada mı kullanmak zorunluluğu var?

TÜMGENERAL FUAT AVCI — (Millî Savunma Bakanlığı Temsilcisi) — Mutlaka orada kullanmak zorunluluğu var.

ORGENERAL NURETTİN ERSİN — O noktayı öğrenmek istemişim.

BAŞKAN — Başka bir yere de tayin edemeyecek miyiz?

TÜMGENERAL FUAT AVCI (Millî Savunma Bakanlığı Temsilcisi) — Hayır, müfettişi mutlaka müfettiş olarak kullanmak durumundayız.

BAŞKAN — Ama Türkiye'de yalnız Ankara'da müfettiş yok ki?

TÜMGENERAL FUAT AVCI (Millî Savunma Bakanlığı Temsilcisi) — Hayır, yer olarak, coğrafi bölge olarak değil Sayın Başkanım; son görev olarak; İstanbul'da da olur, İzmir'de de olur, Ankara'da da olur; ama müfettişlikten alınıp bunu başka sınıfta, levazım subayı olarak kullanamayız.

ORGENERAL NURETTİN ERSİN — Hayır, levazım subayı olarak değil, orada yer yok, başka bir yerde daha önemli; orada kullanamayacak mıyız

onu? Aynı görev; ama yeri değişik. Coğrafi bölgede farklılıklar olabilir.

TÜMGENERAL FUAT AVCI (Millî Savunma Bakanlığı Temsilcisi) — Coğrafi yer değişikliği olabilir; ama bizim buradaki esas gayemiz, son görev ve ihtisas noktasıdır.

ORAMİRAL NEJAT TÜMER — Müsaade eder misiniz?

BAŞKAN — Buyurun Sayın Tümer.

ORAMİRAL NEJAT TÜMER — Efendim, Komutanımız ihtisasına temas etti; ondan sonra «gösterdikleri üstün başarı nedeniyle aynı görevde çalıştırılmaları» diye ayrıca tasrih ediliyor; ben de bu noktaya temas edecektim. Aynı görevde çalıştırılmaları bizi bağlar, diye düşünüyorum; ama mesela Erzurum'daki Çakmak Hastanesinin Baştabibini, icap ederse, Ankara Mevki Hastanesine getirmek mümkün olabilir; ama «aynı görev» dersek, belki bu bizi bağlayabilir. Binaenaleyh, o Kuvvete biraz daha serbesti tanıyacak şekilde düzenleme yapmakta yarar görüyorum.

HÂKİM ALBAY İŞMET ONUR (Millî Savunma Komisyonu Başkanı) — Sayın Başkanım, bu husus dünkü toplantıda bizim de dikkatimizi çekti; hatta Hükümet ve Millî Savunma Bakanlığı Temsilcisine, «aynı görevde» yerine, «ihtisaslarıyla ilgili görevlerde» diye düzenlemeyi düşündüğümüzü bildirdik. Bize, «Maksat aynı görevde çalıştırmaktır, öyle zannediyoruz» dediler; burada tartışılmak üzere konuyu bıraktık.

«Aynı görevde» ifadesi sırasında yerine göre çok dar anlamaya sebep olabilir. «İhtisaslarıyla ilgili görevlerde» dersek, o zaman bir başka şehirde hizmet verilebilir.

BAŞKAN — Tabii efendim; «ASAL hizmeti» diyor... Buradan alırım da, İstanbul Askerlik Dairesine veririm. «Son görev yerindeki ihtisası» dediğimiz zaman, olmuyor. «Son görev yerinde aynı görevle çalıştırılmaları» deyince, ileride hak iddia eder.

TÜMGENERAL FUAT AVCI (Millî Savunma Bakanlığı Temsilcisi) — «Aynı görevlerde» diyebiliriz.

ORGENERAL NURETTİN ERSİN — «İhtisaslarıyla ilgili görevlerde...»

BAŞKAN — «İhtisaslarıyla ilgili görevlerde» olabilir. Onu o şekilde tekrar baştan ele alacağız.

ORGENERAL NURETTİN ERSİN — Müsaade buyursanız, bir husus daha var, onu da biraz açıklamak gerekecek.

BAŞKAN — Buyurun.

ORGENERAL NURETTİN ERSİN — «Bu rütbenin yaş haddine kadar hizmete devam ettirilmek kaydıyla» derken, mutlaka yaş haddine kadar kalacak değil.

BAŞKAN — «Aynı usulle geri alınır» diye aşağıda hüküm var, ona da geleceğiz.

ORGENERAL NURETTİN ERSİN — Herhalde bunlara bir sicil verilecek, üç, dört sene sonra baktık ki, olmuyor, çekeceğiz. Bu tabir bizi bağlamasın.

TÜMGENERAL FUAT AVCI (Millî Savunma Bakanlığı Temsilcisi) — Bu fıkrada genel olarak, «yaş haddine kadar» dedik, aşağıda bir fıkra ile bunu bozduk; yani, arzu ettiğimiz zaman tekrar görevden alabileceğiz.

ORAMİRAL NEJAT TÜMER — Müsaade eder misiniz?..

BAŞKAN — Buyurun.

ORAMİRAL NEJAT TÜMER — Bu noktaya ben de temas etmek istiyorum.

«İlgili kuvvet komutanı veya Jandarma Genel Komutanı» ifadesi, acaba Millî Savunma Bakanlığı ile Genelkurmay Başkanlığında çalışan personeli de kapsar mı, kapsamaz mı?.

TÜMGENERAL FUAT AVCI (Millî Savunma Bakanlığı Temsilcisi) — Kapsar; çünkü Kuvvet elemanı olarak görüyoruz. Biraz önce arz etmiştim, müfettişler...

ORAMİRAL NEJAT TÜMER — Yani, o zaman Millî Savunma Bakanlığı veya Genelkurmay Başkanlığı, Kuvvete teklifte bulunacak.

Bu, bana tuhaf ve ters geldi.

TÜMGENERAL FUAT AVCI (Millî Savunma Bakanlığı Temsilcisi) — Sayın Başkanım. Genelkurmay ve Millî Savunma Bakanlığında çalışan bütün deniz, hava ve kara subayları fiilî kadrolarında kendi Kuvvetlerinde görünürler.

ORAMİRAL NEJAT TÜMER — Kadrolarından istifade edilmiyor. Orası için söylüyorum.

HÂKİM ALBAY İSMET ONUR (Millî Savunma Komisyonu Başkanı) — İzin verir misiniz Sayın Başkanım?.

BAŞKAN — Buyurun.

HÂKİM ALBAY İSMET ONUR (Millî Savunma Komisyonu Başkanı) — Efendim, Komutanımın buyurduğu hususu arz edeyim.

Millî Savunma Bakanlığı karargâhına bir subay atandığı zaman, Kara Kuvvetleri mensubu ise Kara Kuvvetleri Komutanının teklifi; Hava ve Deniz Kuvvetleri mensubu ise, Hava veya Deniz Kuvvetleri

Komutanının teklifi üzerine atanıyor. Yani, Millî Savunmanın hangi sınıftan subaya ihtiyacı varsa, kuvvetle irtibat kuruyor; kuvvet, atanmasında ilk söz sahibi. Bu itibarla, Kara Kuvvetleri mensubu muvazzaf subay olacak; karacı albay, denizci albay, havacı albay olacak. O itibarla, almada da, atanmadaki usule uygun olarak Kuvvet Komutanının uygun görmesi ilk şart olmalı.

BAŞKAN — «121 inci madde hükmüne göre tekrar alınır» kısmını izah eder misiniz?

HÂKİM ALBAY İSMET ONUR (Millî Savunma Komisyonu Başkanı) — Sayın Başkanım, 121 inci madde subay ve astsubayların atanmasını gösteren maddedir. «Asteğmen-Albay (Albay dahil) rütbelerindeki subaylar ile astsubayların atanmaları, Kuvvet Komutanının teklifi ve Genelkurmay Başkanının lüzum göstermesi üzerine, Millî Savunma Bakanlığınca...»

Ayrıca bu madde içinde, askerî hâkimlerin atanmasının kendi özel kanunları hükümlerine göre olacağı, jandarma subaylarının atanmasının da kendi özel kanunları hükümlerine göre olacağı belirtiliyor.

Burada genel bir atf yapılmak suretiyle, tekrar muvazzaf subaylığa geçirilmede, 121 inci maddedeki usullere göre; ancak öncelikle, ilgili Kuvvet Komutanının uygun görmesi veya Jandarma Genel Komutanının uygun görmesi gerekiyor. Bu uygun görmeden sonra 121 inci maddedeki usul işleyecek; ilgili Kuvvet Komutanı teklif edecek, Genelkurmay Başkanı lüzum görecektir, Millî Savunma Bakanı da...

BAŞKAN — Ancak, şimdi öyle olmuyor. Millî Savunma Bakanlığı bu yetkilerini muayyen rütbeye kadar verdi, değil mi?

TÜMGENERAL FUAT AVCI (Millî Savunma Bakanlığı Temsilcisi) — Bu sefer tamamını aldık; şimdi biz onu bir Konsey kararı ile aldık.

BAŞKAN — Biliyorum da, albayların durumları yine muhakkak Genelkurmayın incelemesinden geçecek. İleride kuvvet komutanı kendiliğinden yapabilir.

HÂKİM ALBAY İSMET ONUR (Millî Savunma Komisyonu Başkanı) — O zaman, gerçekten, 121 inci maddenin (e) bendinde, Millî Savunma Bakanının asteğmen-yarbay dahil rütbelerindeki yetkisini devredeceği var. Biz yalnız «albay» dersek, albayı devredemiyor, mesele de kalmıyor.

BAŞKAN — Mesele kalmıyor, tamam.

ORGENERAL NURETTİN ERSİN — Müsaade eder misiniz?..

BAŞKAN — Buyurun.

ORGENERAL NURETTİN ERSİN — Biraz evvel görüştüğümüz hususa dönüyorum: Aynı görevde çalışma hususunu siz de tasvip ettiniz. «Aynı görevde veya komutanlıkça ihtisasına uygun benzeri görevlerde» şeklinde düzeltilmesini uygun görmüş-tük. Eğer siz de uygun görüyorsanız....

BAŞKAN — «İhtisasına uygun» dedik.

ORGENERAL NURETTİN ERSİN — «İhtisa-sına uygun benzeri görevlerde» olacak.

BAŞKAN — Şimdi bir defa «veya kendi istem-leri üzerine» kısmı silinecek, «kadrosuzluk nedeni-yle emekli edilen albaylardan» olacak; devamında ise, «emekli edildikleri son görevlerindeki ihtisasları...» «Son görevleri» yerine, «son rütbesindeki» demek doğru olmaz mı?. Yani, yalnız en son göreve geleli mesela iki sene olmuştur, orada iyi çalışmıştır; ama onun bir evveliyatı vardır. Niye «son görevinde» di-yoruz?

ORGENERAL NURETTİN ERSİN — O görev çok lüzumlu olduğu için, o görevde bırakacağız.

BAŞKAN — O görevde bırakacağız; ama diyo-ruz ki...

ORGENERAL NURETTİN ERSİN — Aynı gö-rev, aynı ihtisasına uygun olacak.

BAŞKAN — Ve emekli edildikleri son görevlerin-deki ihtisasları «gösterdikleri üstün başarı nedeniyle ihtisaslarına uygun görevlerde çalıştırılmaları, ilgili kuvvet komutanının...»

Ancak, karargâh ve kıtalarda en son bulunduğu görev alay komutanlığı oluyorsa?..

HÂKİM ALBAY FERİDUN BALATLIOĞLU (Millî Savunma Komisyonu Üyesi) — Sayın Başka-nım, şöyle oluyor: «Komutanınca uygun görülenler, emekliye ayrıldıkları rütbe ile bu rütbenin yaş had-dine kadar karargâh ve kurumlarda hizmete devam ettirilmek kaydıyla...»

BAŞKAN — Tamam...

HÂKİM ALBAY İSMET ONUR (Millî Savun-ma Komisyonu Başkanı) — Sayın Başkanım, bugün burada (1) yılı da belirtiyorlar. O zaman, eğer ka-bul buyurursanız, sonuna, «bir yılı» ibaresini ilave etmemiz gerekiyor.

BAŞKAN — «Emekliye ayrıldıkları rütbe ile bu rütbenin yaş haddine kadar ve her sene yeniden uzatmak kaydıyla» diye düzenlemek lazım.

HÂKİM ALBAY İSMET ONUR (Millî Savun-ma Komisyonu Başkanı) — Sayın Başkanım, «Yaş haddini geçmemek kaydıyla» dersek, daha doğru olur. En son fıkrada zaten buna ait hüküm var.

BAŞKAN — «Yaş haddini geçmemek kaydıyla karargâh ve kurumlarda hizmete devam ettirilmek üzere» oluyor.

Şimdi netice itibariyle ilk fıkra şöyle oluyor :

«Türk Silahlı Kuvvetlerinden ayrılanlar, muvaz-zaf olarak tekrar Silahlı Kuvvetler hizmetine alın-mazlar. Ancak, Türk Silahlı Kuvvetlerinden kadro-suzluk nedeniyle emekli edilen albaylardan, emekli edildikleri son görevlerindeki ihtisasları ve gösterdik-leri üstün başarı nedeniyle ihtisaslarına uygun görev-lerde çalıştırılmaları ilgili kuvvet komutanı veya jan-darma Genel Komutanınca uygun görülenler, emek-liye ayrıldıkları rütbe ile bu rütbenin yaş haddini geçmemek kaydıyla karargâh ve kurumlarda hizme-te devam ettirilmek üzere 926 numaralı Türk Silahlı Kuvvetleri Personel Kanununun 121 inci maddesi hükümlerine göre tekrar muvazzaflığa geçirilebilir-ler.»

TÜMGENERAL FUAT AVCI (Millî Savunma Bakanlığı Temsilcisi) — Sayın Başkanım, en sonuna da, «bir yıl içerisinde tekrar muvazzaf hizmete ge-çirilebilirler» ifadesini koyarsak...

HÂKİM ALBAY İSMET ONUR (Millî Savun-ma Komisyonu Başkanı) — «Emekliye sevk edildik-leri tarihten itibaren bir yıl içinde.»

BAŞKAN — «Emekliye sevk edildikleri tarihten itibaren bir yıl içerisinde tekrar muvazzaflığa ge-çirilebilirler.»

ORGENERAL NURETTİN ERSİN — Biz, bu kısmın sonuna bir de «yerler» hakkında bir husus koyduk: «Uzmanlık görev yerlerinin nereleri olaca-ğı, ilgili kuvvet komutanlarının teklifi ve Genelkur-may Başkanının onayı ile tespit edilir.»

Gerekli değişiklik aynen bunun üstünde yapıla-bilir.

TÜMGENERAL FUAT AVCI (Millî Savunma Bakanlığı Temsilcisi) — Ben de bunu orada arz et-miştim; hatta bu konuda Yüksek Askerî Şuraya da yetki verilebilir.

BAŞKAN — Evet, böyle bir şeyin bulunması lazım, daha iyi olur. Bunu sıkı tutmazsak suiistimale uğrayabilir. «Uzmanlık görevi yerlerinin nereleri olacağı, ilgili kuvvet komutanlarının teklifi...» veya bu, «Yüksek Askerî Şûra» da olabilir...

Yalnız bu, görev yerinden dolayı değil. Görev yeri uzmanlık istiyor, ama o şahıs orada çok mu-vaffak oldu, onun yerine eleman bulamıyoruz... Bu sene burasıdır, yarın, öbür gün başka bir yerdir. Yüksek Askerî Şûra daha evvelden tespit edecek, o

sene emekli olacaklara bakacak; «bunların içinden hangilerinde böyle özellik» var, onu tespit edecek.

TÜMGENERAL FUAT AVCI (Millî Savunma Bakanlığı Temsilcisi) — Yani, bunu Yüksek Askerî Şûraya getireceğiz.

BAŞKAN — Yüksek Askerî Şûraya getirmek lazım.

HÂKİM ALBAY İSMET ONUR (Millî Savunma Komisyonu Başkanı) — Sayın Başkanım, en iyisi, Yüksek Askerî Şûraya getirmek; ancak, bu yıl Yüksek Askerî Şûra toplantısı bittiği için -eğer bu uygulama da hemen bu yıl yapılacaksa- geçici madde koymak lazım.

Uygun bulursanız, Yüksek Askerî Şûra için şöyle bir formül geliştirdik...

TÜMGENERAL FUAT AVCI (Millî Savunma Bakanlığı Temsilcisi) — Sayın Başkanım, müsaade ederseniz, buna da katılmayabiliriz, şundan dolayı : Dolaştırmak suretiyle tekrar Yüksek Askerî Şûra kararı alabiliriz. Daha ağustos ayının bitmesine vaktimiz var.

BAŞKAN — Pazartesi geliyor zaten.

TÜMGENERAL FUAT AVCI (Millî Savunma Bakanlığı Temsilcisi) — Tabii, zaten pazartesi sunulacak. Yani, biz bunun kaç adet, nerede bulunacağına dair hemen karar almalıyız.

HÂKİM ALBAY İSMET ONUR (Millî Savunma Komisyonu Başkanı) — Uygun bulursanız, arz edeyim : Hemen bu fıkradan sonra, «Hangi sınıf ve nitelikteki subayların muvazzaf subaylığa geçirileceği ve bu şekilde muvazzaf subaylığa geçirilecek albay miktarı Yüksek Askerî Şûra tarafından tespit edilir.»

ORAMİRAL NEJAT TÜMER — Yalnız oradaki «subay» kelimesi olmadı.

TÜMGENERAL FUAT AVCI (Millî Savunma Bakanlığı Temsilcisi) — Sayın Başkanım, burada «subay» kelimesi fazla oldu. «... albaylar, kuvvet komutanının teklifi ile Yüksek Askerî Şûrada saptanır» diyebiliriz.

BAŞKAN — Maddenin ilgili kısmını tekrar okuyorum :

«Madde 16. — Türk Silahlı Kuvvetlerinden ayrılanlar, muvazzaf olarak tekrar Silahlı Kuvvetler hizmetine alınmazlar. Ancak Türk Silahlı Kuvvetlerinden kadrosuzluk nedeniyle emekli edilen albaylardan emekli edildikleri son görevlerindeki ihtisasları ve gösterdikleri üstün başarı nedeniyle ihtisaslarına uygun görevlerde çalıştırılmaları, ilgili kuvvet komutanı ve Jandarma Genel Komutanınca uygun görülen-

ler, emekliye ayrıldıkları rütbe ile bu rütbenin yaş haddini geçmemek kaydı ile karargâh ve kurumlarda hizmete devam ettirilmek üzere 926 sayılı Türk Silahlı Kuvvetleri Personel Kanununun 121 inci maddesi hükümlerine göre emekliye sevk edildikleri tarihten itibaren bir yıl içerisinde tekrar muvazzaflığa geçirilebilirler.»

Burada «121 inci maddeye göre» dedik; sonradan, bir de, «Askerî Şûraya» diyoruz. Burayı da değiştirmemiz lazım. Evvela, Yüksek Askerî Şûranın karar alması lazım.

HÂKİM ALBAY İSMET ONUR (Millî Savunma Komisyonu Başkanı) — Sayın Başkanım, özür dilerim, izin verirseniz, bu, 2 nci fıkra olacak : «Hangi sınıf ve nitelikteki albayların tekrar muvazzaf subaylığa geçirileceği ve miktarı her yıl Yüksek Askerî Şûra tarafından tespit edilir»; bu 2 nci fıkra olacak.

BAŞKAN — Bundan sonra devam etmek üzere.

HÂKİM ALBAY İSMET ONUR (Millî Savunma Komisyonu Başkanı) — Tabii.

yani bu nitelik ve sınıfı Yüksek Askerî Şûra kararlaştıracak, ondan sonra kuvvet komutanı uygun görecektir, teklif yapacak.

BAŞKAN — «Hükümlerine» kelimesinden sonra şunu da ilave edebiliriz : «Emekliye sevk edildikleri tarihten itibaren bir yıl içerisinde.» Ondan sonra bir fıkra daha koyabiliriz.

Fuat Paşa, onu nasıl hazırladınız?

TÜMGENERAL FUAT AVCI (Millî Savunma Bakanlığı Temsilcisi) — Sayın Başkanım iki alternatif var; birincisi : İhtisas görev yerlerinin nereleri olacağı, Genelkurmay Başkanının teklifi üzerine Yüksek Askerî Şûrada görüşülür.

İkincisi : İhtisas görev yerlerinin nereleri olacağı, kuvvet komutanları ve Jandarma Genel Komutanının teklifi üzerine, Yüksek Askerî Şûraya tespit edilir.

BAŞKAN — Evvela kuvvet komutanı bildirecek, tabii Genelkurmaydan...

TÜMGENERAL FUAT AVCI (Millî Savunma Bakanlığı Temsilcisi) — Genelkurmay vasıtasıyla bildirecek, biz Yüksek Askerî Şûraya götüreceğiz. O bakımdan, «Genelkurmay Başkanı» olması daha uygun.

BAŞKAN — Çünkü teklifler, Yüksek Askerî Şûraya Genelkurmay Başkanlığından geliyor.

TÜMGENERAL FUAT AVCI (Millî Savunma Bakanlığı Temsilcisi) — Evet, Genelkurmay Başkan-

lığından geliyor. O bakımdan, «ihtisas görev yerlerinin neler olacağı, Genelkurmay Başkanının teklifi üzerine, Yüksek Askerî Şûraca tespit edilir» demek yeterli.

BAŞKAN — «Yüksek Askerî Şûraca tespit edilir.» «Üçte iki çoğunlukla» demeyecek miyiz?

TÜMGENERAL FUAT AVCI (Millî Savunma Bakanlığı Temsilcisi) — Lüzumu yok Sayın Komutanım,

BAŞKAN — Onu da yazalım oraya.

Zaten, «bir sene içinde» dediğine göre, bundan sonraki Yüksek Askerî Şûranın toplantısında da tekrar karar verilebilir, 23'ünde karar alamasak bile. Emekli olacak, ondan sonra bu iş olacak zaten; emekli olmadan olmayacak ki. Zaten 23'ünde karar alamayız, emekli olmadı ki, adam. 30 Ağustos tarihinden sonra olacak bu işlemler.

HÂKİM ALBAY İSMET ONUR (Millî Savunma Komisyonu Başkanı) — İhtisas yerleri tespit edilirken, Yüksek Askerî Şûrada, hakkında prensip kararı olacak.

BAŞKAN — O başka; o alınır da, alma işi, o husustan sonra olacak.

TÜMGENERAL FUAT AVCI (Millî Savunma Bakanlığı Temsilcisi) — Burada yeni kanun çıktığı için, bu kanuna göre, şu maddeye göre, Yüksek Askerî Şûraya bir teklif getireceğiz, «bu nedenle alınması uygundur» diye karar alacağız. Daha sonra, 3 Eylül de emekli ettikten sonra, kimleri nasıl alacağımızı biz sonra saptayacağız.

BAŞKAN — Evet, onlardan «beni alın» diye kim müracaat ederse...

ORGENERAL NURETTİN ERSİN — Buraya acaba, «istekleri üzerine» diye bir hüküm koysak mı? Çünkü, bu bir istek meselesi.

BAŞKAN — Tabii ya, istekleri üzerine.

HÂKİM ALBAY İSMET ONUR (Millî Savunma Komisyonu Başkanı) — Sayın Başkanım, Komisyonunda «istek» kelimesi, Komutanımın buyurduğu şekilde dikkate alındı; ancak, zaten esasında istek var, ruhu bu.

Bir de, bizi tutan, «istek» kelimesini koymuşken vazgeçirten, son fıkradaki, «Bu madde hükümlerine göre göreve alınanlardan idarece gerekli görülenlerin aynı usulle görevlerine son verilir» hükmüdür.

Şimdi bu «aynı usul» ün içine «isteği üzerine kuvvet komutanının uygun görmesi...» Bu sefer, idarece gerekli görülmesine rağmen bir dava konusu

olabilir; «Benim isteğim yok, ben emekliliği istemiyorum» diyebilir tereddüdü oldu.

BAŞKAN — Hayır, en son fıkrayı başka türlü yazarız; «aynı usulle» demeyiz de, yine «kuvvet komutanının teklifi ile emekli edilirler» deriz.

ORGENERAL NURETTİN ERSİN — Şahıs isterse ayrılabilir, biz onu herhalde zorla tutamayız. Ancak, dün görüştüğümüzde dedik ki, öyle bir şey ki, biz ona bel bağlamışız; ama o «yarın ayrılacağım» diyor. Bunu en az, hiç değilse bir sene evvelinden haber versin ki, ondan sonra ayıralım, yerine adam bulamayız diye düşündük.

BAŞKAN — Evet, bunlar hep düşünülecek şeyler.

ORAMİRAL NEJAT TÜMER — Kanun bu şekilde çıkarsa, itiraz edemez.

BAŞKAN — Seçtiğimiz adam mutlaka çalışacak.

TÜMGENERAL FUAT AVCI (Millî Savunma Bakanlığı Temsilcisi) — Sayın Başkanım, onu, müsaade ederseniz, aşağıdaki fıkralara yerleştirebiliriz.

HÂKİM ALBAY İSMET ONUR (Millî Savunma Komisyonu Başkanı) — Sayın Başkanım, özür dilerim, onu koyacaksak, «albaylardan istekli olanlar» şeklinde koyalım.

ORGENERAL NURETTİN ERSİN — Sayın Başkanım, yönetmelikte de bazı şeyler yapılabilir; mesela demin arz ettiğim gibi, ayrılmasını bir sene önceden bildirmesi gerekir; bu, yönetmeliğe konabilir.

BAŞKAN — Şimdi, buraya kadar olan kısmı tekrar okutuyorum.

«Madde 16. — Türk Silahlı Kuvvetlerinden ayrılanlar muvazzaf olarak tekrar Silahlı Kuvvetler hizmetine alınmazlar. Ancak, Türk Silahlı Kuvvetlerinden kadrosuzluk nedeniyle emekli edilen albaylardan istekli olanlar, emekli edildikleri son görevlerindeki ihtisasları ve gösterdikleri üstün başarı nedeniyle, ihtisaslarına uygun görevlerde çalıştırılmaları, ilgili kuvvet komutanı veya Jandarma Genel Komutanınca uygun görülenler, emekliye ayrıldıkları rütbe ile bu rütbenin yaş haddini geçmemek kaydıyla karargâh ve kurumlarda hizmete devam ettirilmek üzere 926 numaralı Türk Silahlı Kuvvetleri Personel Kanununun 121 inci maddesi hükümlerine göre emekliye sevk edildikleri tarihten itibaren bir yıl içinde tekrar muvazaflığa geçirilebilirler.

İhtisas görev yerlerinin nereleri olacağı Genelkurmay Başkanlığının teklifi üzerine Yüksek Askerî Şûraca tespit edilir.

Bu şekilde muvazzaf subaylığa geçirilenler;

a) Türk Silahlı Kuvvetleri fiili kadrolarında gösterilirler,

b) Rütbe terfii için değerlendirmeye tabii tutulmazlar, terfi ettirilmezler ve aynı rütbede görev yaparlar. Ancak rütbelerinin kademe ilerlemesi ve rütbe kıdemliliği hakkında yararlanırlar,

c) Emsali muvazzaf subaylar gibi, her türlü aylık, yanödeme, ödenek, tazminat ve sosyal haklardan yararlanırlar; bunların emekli aylıkları ve kadrosuzluk tazminatları kesilir,

d) İlgili mevzuatla muvazzaf subaylara tanınan hak ve yetkileri haiz olup, onlar gibi yükümlülükleri vardır,

e) Emsalleri gibi askeri yargıya tabidirler.

Bu madde hükümlerine göre göreve alınanlardan idarece gerekli görülenler aynı usulle görevlerine son verilerek emekliye sevk edilirler. Kadrosuzluk tazminatları olanların bu tazminatları yaş haddine kadar ödenir.»

BAŞKAN — Evet, şimdi buraya kadar olan kısımda söz almak isteyen var mı?

HÂKİM ALBAY SÜLEYMAN YILDIRIM (Millî Savunma Bakanlığı Temsilcisi) — Sayın Başkanım, bu baştaki kısmı, «albaylardan istekli olanlar» şeklinde değil «istekli olanların çalıştırılmaları» şeklinde düzenleyelim, oraya bir «ın» eklemek mecburiyetindeyiz; «albaylardan istekli olanların çalıştırılmaları» şeklinde.

BAŞKAN — Evet, doğru; «olanların.»

Başka söz isteyen?..

ORAMİRAL NEJAT TÜMER — Bir de efendim, burada 926 numaralı denmiş; 926 sayılı ve 926 numaralı diye hep ayrı ayrı geçiyor. Bunun, alışılmış şekliyle, «926 sayılı» olması lazım; mesela madde 2'de de yine «926 sayılı» deniyor.

BAŞKAN — Evet, hep «sayılı» olmalı, «numaralı» olmaz; hep öyle söylenir, «şu tarih, şu sayılı» denir.

ORAMİRAL NEJAT TÜMER — Hep, «926 Numaralı» diye başlık konur.

BAŞKAN — «Numaralı» dersiniz bu sefer «No. lu» diye yazarlar.

HÂKİM ALBAY İSMET ONUR (Millî Savunma Komisyonu Başkanı) — Sayın Başkanım, izin verir misiniz?

BAŞKAN — Buyurun.

HÂKİM ALBAY İSMET ONUR (Millî Savunma Komisyonu Başkanı) — Aslında, daha çok «sayılı»

olarak kullanılıyor. Ancak, Anayasanın Halk Oylamasına Sunuluş Kanununu hazırlarken, bunu Türkiye Büyük Millet Meclisi Kanunlar Müdürlüleriyle de görüştük, Başbakanlık yetkilileriyle de tartıştık, kanunların bundan böyle, «numaralı» olarak yapılması görüşü ileri sürüldü.

Bu konuda Komisyon olarak bir ısrarımız yok. Komisyon olarak neden «Numaralı» dendi? Aslında, Danışma Meclisinden «sayılı» olarak gelmişti; fakat, Halk Oylamasına Sunulmasını da «numaralı» diye belirttik. Ancak, «sayılı» olması mümkün.

BAŞKAN — Daha bizden geçmedi, onu, «sayılı» deriz, düzeltiriz.

ORGENERAL NURETTİN ERSİN — Efendim, yukarıda «veya kendi istemleri üzerine» kelimesini çıkardık; çıkarınca da bu yasa tasarısı ona göre aşağıda devam etmiş ve «b» fıkrasında, «rütbe terfii için değerlendirmeye tabii tutulmazlar, terfi ettirilmezler ve aynı rütbede görev yaparlar. Ancak rütbelerinin kademe ilerlemesi...» denmiş. Şimdi «kademe ilerlemesi» buradan kalkacak, onu kaldıralım.

BAŞKAN — Evet. Hatta şuna da gerek yok : «... ve aynı rütbede görev yaparlar»; buna hiç gerek yok zaten. Üç türlü olur mu? «değerlendirmeye tabii tutulmazlar» demek, zaten «terfi edemez» demek; arkasından «terfi ettirilmezler» dedik; fazla o. «Ancak rütbelerinin kademe ilerlemesi»; o da konmayacak, değil mi?

TÜMGENERAL FUAT AVCI (Millî Savunma Bakanlığı Temsilcisi) — «Rütbe kıdemliliği» de fazla, «kademe ilerlemesi» de fazla.

BAŞKAN — «Ettirilmezler» deyip bitireceğiz.

ORGENERAL NURETTİN ERSİN — Bir de (e) fıkrasının en sonunda, «kadrosuzluk tazminatları olanların» deniyor. Acaba bu olacak mı?

BAŞKAN — Olur. Mesela 59 yaşındayken biz ayırdık, o ayrılmadı da biz ayırdık; daha bunun geride bir yılı var, o bir yıl içinde kadrosuzluk tazminatını alsın; çünkü, gelmeseydi zaten o 60 yaşına kadar alacaktı.

TÜMGENERAL FUAT AVCI (Millî Savunma Bakanlığı Temsilcisi) — Sayın Başkanım, biraz önce Sayın Kuvvet Komutanının ileri sürdüğü konu da, yani en az bir yıl hizmet ettikten sonra ayrılmaları (d) fıkrasında var; (d) fıkrası diyor ki, «haiz olup, yükümlülükleri vardır...»; yani, 926 sayılı Kanunla emeklilik istenmesi yılda bir defa olmaktadır. O bakımdan...

BAŞKAN — Yalnız, «aynı usulü» ifadesini kaldıracağız.

HÂKİM ALBAY İSMET ONUR (Millî Savunma Komisyonu Başkanı) — Sayın Başkanım, şöyle yapacağız : «Bu madde hükümlerine göre göreve alınanlardan idarece gerekli görülenlerin görevlerine son verilerek emekliye sevk edilirler.»

Zaten emekliye sevk hususu, bunun usulü, Emekli Sandığı Kanununun ek 12 nci maddesinde açık bir şekilde belirtilmiş : Atanmasındaki usule göre. Bu şekilde bir istek olmadan da resen emekliye sevk edileceği belirtilmiş oluyor.

ORGENERAL NURETTİN ERSİN — Bir daha mı emekli ediyoruz?

HÂKİM ALBAY İSMET ONUR (Millî Savunma Komisyonu Başkanı) — Hayır; aldıktan sonra, gerekli görüldüğü zaman...

ORGENERAL NURETTİN ERSİN — Buraya tekrar «emekli» tabirini koyamayız; ayrılırlar.

BAŞKAN — Ama emekli ettik, tekrar aldık...

ORGENERAL NURETTİN ERSİN — Peki, tekrar emekli mi edeceğiz?

BAŞKAN — Tabii.

HÂKİM ALBAY İSMET ONUR (Millî Savunma Komisyonu Başkanı) — İzin verir misiniz Sayın Başkanım?

BAŞKAN — Buyurun.

HÂKİM ALBAY İSMET ONUR (Millî Savunma Komisyonu Başkanı) — Devlet Memurları Kanununda böyle bir müessese var. Bu bentlerde de olduğu gibi, bunlar göreve alındığı zaman, emekli aylığını bırakıyor. Emekli Sandığı Temsilcisini de çağırarak, Tahsisler Daire Başkanı Metin Kantarcıoğlu da burada... Bugüne kadar Devlet Memurları Kanununda uygulanıyor bu. Emekli bir personel emeklilik hakkından vazgeçiyor, emekli aylığını almıyor, devlet kadrosuna atıyor, bir yerde görev yapıyor.

1076 sayılı Kanunun 16 ncı maddesi, subayların emeklilikten vazgeçip de, tekrar göreve alınmasına manidir. Bu müessese bunu sınırlı ölçüde, Yüksek Askerî Şûranın karar vereceği ölçüde getiriyor. Pek tabii ki, muvazzaf subay olarak tekrar Silahlı Kuvvetlere alınıyor. Binaenaleyh, emeklilik hakkında vazgeçiyor, emekli aylığını almıyor. İleride kendisinden faydalanılmayacağı anlaşılınca, yaş haddini doldurursa zaten Emekli Sandığı Kanununun yaş haddi hükümlerine tabi olacak, albay 60 yaşını doldurduğu zaman emekliye sevk edilecek; idare gerekli gördüğü zaman 58 yaşında da emekliye sevk edilecek. Zaten tekrar muvazzaf subaylığa geçirilmeye muvazzaf subayın bütün hak ve hukukunu haiz olduğu için,

kendi isteği üzerine veya resen veya yaş haddi sebebiyle de tekrar emekliye sevk edilebilecek. O eski emeklilik işlemi bu kanunla bu ölçüde, tekrar muvazzaf subaylığa geçirildiği ölçüde iptal edilmiş oluyor.

BAŞKAN — Emekli Sandığı temsilcisi burada; kendisinden şunu sorarım : Bir albay 55 yaşında emekli oldu; kendisini tekrar muvazzaf subaylığa geçirdik; artık emekli aylığı almayacak. 5 sene daha hizmet etti ve 60 yaşına geldi... 55 yaşında iken % 80 üzerinden emekli aylığı bağlanmıştı; 5 sene daha hizmet edip 60 yaşında tekrar emekliye ayrıldığında % 85 üzerinden mi emekli aylığı bağlanacak?

METİN KANTARCIOĞLU (Emekli Sandığı Temsilcisi) — Evet Sayın Başkanım.

BAŞKAN — Ona ait bir kayıt yok burada.

HÂKİM ALBAY İSMET ONUR (Millî Savunma Komisyonu Başkanı) — Genel hükümlere tabi Sayın Başkanım.

BAŞKAN — O hükümlere tabi...

METİN KANTARCIOĞLU (Emekli Sandığı Temsilcisi) — Sayın Başkanım, «emekliye sevk edilirler» deyince, bu kişiler 5434 sayılı Kanunun emeklilik hükümlerini düzenleyen bütün maddelerinden yararlanabilecekler; dolayısıyla, sonradan yaptıkları ve kesenek ödedikleri hizmetleri emekli aylıklarınının hesaplanmasında değerlendirilecektir.

BAŞKAN — İkramiye konusu ne olacak? Daha önce emeklilik ikramiyesi almıştı...

METİN KANTARCIOĞLU (Emekli Sandığı Temsilcisi) — Sayın Başkanım, emeklilik ikramiyesini düzenleyen maddemizde, emeklilik ikramiyesinin hesabında 30 yıldan fazla sürelerin değerlendirilmeyeceği öngörüldüğünden, birinci emekliliğinde 30 yıl üzerinden ikramiye alan bu gibi kişiler, sonradan emekli ikramiyesi farkı alamayacaklardır. Ancak, 30 yıldan eksik hizmet ederek emekli edilmiş olup da sonraki hizmetleriyle 30 yılı tamamlayanlar, sonradan yaptıkları hizmet için ve 30 yılı geçmemek kaydıyla o farkı alacaklardır.

BAŞKAN — O farkı alacaklar.

ORGENERAL NURETTİN ERSİN — Emekli keseneği de kesilecek mi?

METİN KANTARCIOĞLU (Emekli Sandığı Temsilcisi) — Gayet tabii efendim.

ORGENERAL NURETTİN ERSİN — Emekli keseneği kesilmeye devam edecek ve tekrar emekli olurken farkını alacak.

METİN KANTARCIOĞLU (Emekli Sandığı Temsilcisi) — Evet efendim.

BAŞKAN — 30 sene hizmet etmişse % 80 üzerinden emekli oluyordu; şimdi 5 sene daha hizmet ederse % 85 üzerinden emekli olacak; azami % 85'tir. Zaten İkramiye ise 30 sene üzerinden hesaplanıyor. 30 seneden az hizmet ederek emekli olmuşsa, mesela 29 sene, sonradan 5 sene hizmet etse dahi, 1 senelik ikramiye farkı alacak.

METİN KANTARCIOĞLU (Emekli Sandığı Temsilcisi) — Bu konuda boşluk yok Sayın Başkanım.

BAŞKAN Yani yeni bir fıkra eklemeye gerek yok?

METİN KANTARCIOĞLU (Emekli Sandığı Temsilcisi) — Hayır Sayın Başkanım. «Emekliye sevk edilirler» demek, bizim bütün hükümlerimizden istifade etmelerini sağladı.

ORGENERAL NURETTİN ERSİN — Efendim, «aynı usulle» tabirini kaldırarak mıyız buradan?

BAŞKAN — Şöyle diyeceğiz: «Bu madde hükümlerine göre göreve alınanlardan idarece gerekli görülenlerin görevlerine son verilerek emekliye sevk edilirler.»

ORGENERAL NURETTİN ERSİN — Ancak, «aynı usulle» demenin bir faydası var gibi geldi bana; çünkü, yukarıda istekli olmaları kaydını koyunca, ayrılmalarında da istekli olmaları gerekir.

BAŞKAN — Hayır, istekli olmadan da biz emekliye ayırabileceğiz; öyle dersek, ayıramayız.

ORGENERAL NURETTİN ERSİN — Tabii, ayırabiliriz; ama istekli olduğu zaman da ayrılabilmesi.

BAŞKAN — İstekli olursa, zaten her zaman ayrılabilir. Maddenin (d) fıkrasına göre, «İlgili mevzuatla muvazzaf subaylığa tanınan hak ve yetkileri haiz olup, onlar gibi yükümlülükleri vardır.» O halde, muvazzaf subay nasıl senede bir defa emekliliğini isteyebiliyorsa...

ORGENERAL NURETTİN ERSİN — Onun içerisine mi giriyor?

BAŞKAN — Tabii. Yani, «aynı usulle» dersek, o tehlike var: Yeniden göreve alınma isteğe bağlı olduğu için, gene, «isteğe bağlı olarak emekli edilebilir» gibi bir anlam çıkar. İsteksiz olduğu zaman, karşımıza, «Siz beni emekli edemezsiniz» diye çıkabilir; değil mi?

HAKİM ALBAY İSMET ONUR (Milli Savunma Komisyonu Başkanı) — Evet Sayın Başkanım.

BAŞKAN — O bakımdan, «Bu madde hükümlerine göre göreve alınanlardan idarece gerekli görülenlerin görevlerine son verilerek emekliye sevk edilirler» denilmiş. «... görülenlerin... sevk edilirler» şeklinde olma-
yacak.

HAKİM ALBAY İSMET ONUR (Milli Savunma Komisyonu Başkanı) — «görevlerine son verilir ve emekliye sevk edilirler» dersek, Sayın Başkanım...

BAŞKAN — «görevlerine son verilir ve emekliye sevk edilirler» diyoruz.

TÜMGENERAL FUAT AVCI (Milli Savunma Bakanlığı Temsilcisi) — Sayın Başkanım, müsaade ederseniz, Danışma Meclisinden gelen (a) fıkrası daha güzel : «Türk Silahlı Kuvvetleri fiili kadrosunda gösterilirler» diyor burada. Halbuki orada, «Türk Silahlı Kuvvetleri subay kadroları dışına çıkarılırlar ve fiili kadrolarında ayrıca gösterilirler» diyor. Danışma Meclisinden gelen metin daha uygun.

BAŞKAN — Doğru; «Subay kadroları dışına çıkarılırlar» hükmünü koymak lazım.

Bu hükmü niye çıkardınız?

HAKİM ALBAY İSMET ONUR (Milli Savunma Komisyonu Başkanı) — Arz edeyim Sayın Başkanım.

Türk Silahlı Kuvvetlerinin bir kadrosu var, fiili kadro, Yüksek Askerî Şûraca tespit edilen kadro. Kadro dışına çıkarma, 926 sayılı Türk Silahlı Kuvvetleri Personel Kanununda iki yerde var; birincisi; albay kadro oranı tespit edildiği zaman, hizmete devam eden doktor, hâkim gibiler bu kadro oranının dışına çıkartılıyor. Generaller için de 49 uncu maddede miktar ve kontenjanlar var; görev süresi uzatılanlar bu miktar ve kontenjanın dışına çıkıyor. Yoksa, Türk Silahlı Kuvvetlerine albay rütbesiyle bir subay alındıktan sonra, bu kadro dışına çıkmaz. Genelkurmay Başkanlığı, kuvvetlerin teklifi üzerine, kadrolar içindeki albay oranını 41 inci madde esaslarına göre tespit ederken, bu alınanları, tabii ki, tespit etmemiştir, orana göre tespit edecektir, bunu fiili kadroda gösterecektir; yoksa, albay rütbesiyle alınan kimsenin bir görevi olacaktır, bir kadrosu olacaktır. Fiili kadro da netice itibariyle kadrodur.

Biz, bunun yeterli olduğu kanısına vardık.

BAŞKAN — Biz her sene fiili kadro almıyor muyuz?

TÜMGENERAL FUAT AVCI (Milli Savunma Bakanlığı Temsilcisi) — Alıyoruz; ama bütçe kanunlarıyla alıyoruz; maaş vermek maksadıyla alıyoruz.

BAŞKAN — Bunlar da öyle; bunlar da fiili kadroda gösterilecek, öteki kadroda gösterilmeyecek.

TÜMGENERAL FUAT AVCI (Milli Savunma Bakanlığı Temsilcisi) — Sayın Başkanım, müsaade ederseniz, şöyle; levazımdan bir örnek vereyim: Le-

vazım albayı kadrosunun 10 olduğunu farz edelim. Bunlar eğer o 10 tane kadronun içerisinde olursa, yarbayların albay olma olanağı olamaz. 3 tane de levazım müfettişi varsa, (10 + 3) diyeceğiz, normal kadrolarımızın dışında göstereceğiz, bunları hizmete devam ettireceğiz; dolayısıyla, yarbaylardan terfi ettirerek, albay sayısını 10'a tamamlayacağız. Kadrolarımız asıl o, bizim. Fiili kadrolarımız, buyurduğunuz gibi, 13 olarak bütçe kanunu ile alınacak; çünkü onlara para vereceğiz; fakat asıl kadromuz 10 olacak. O nedenle, bunların dışında tutmayı öneriyoruz. Malumunuz, kadro yapma yetkisi Genelkurmay Başkanımızın. Zatiâliniz bu kadroları 10 olarak onayladıktan sonra bunlar da o 10'un içinde gözükürse, 3 tane müfettiş de olursa, o takdirde bizim 7 tane levazım albayı kadromuz olur; halbuki bizim hizmet kadromuz 10'dur.

BAŞKAN — Halen Türk Silahlı Kuvvetlerinde albay kadromuz kaç tanedir?

TÜMGENERAL FUAT AVCI (Millî Savunma Bakanlığı Temsilcisi) — En son alınan Şûra kararıyla 1702'dir.

BAŞKAN — 1 700 diyelim...

TÜMGENERAL FUAT AVCI (Millî Savunma Bakanlığı Temsilcisi) — Sonra biz bunları kadrosuzluktan emekliye ayırmışız, bu 1702 kadronun dışında emekliye ayırmışız; tekrar onları bu kadronun içerisine alamayız. Bunlar, bu kadroların dışında hizmete devam edecekler. Bizim buradaki görüşümüz bu idi.

BAŞKAN — Ama siz böyle sevk etmişsiniz.

TÜMGENERAL FUAT AVCI (Millî Savunma Bakanlığı Temsilcisi) — Hayır, başta böyle sevk ettik Sayın Başkanım.

BAŞKAN — Komisyondan geçen metin sizin sevk ettiğiniz metin değil mi?

HÂKİM ALBAY İSMET ONUR (Millî Savunma Komisyonu Başkanı) — Hayır Sayın Başkanım.

TÜMGENERAL FUAT AVCI (Millî Savunma Bakanlığı Temsilcisi) — Hayır, işte onu arz edemedik Sayın Başkanım.

BAŞKAN — Hayır, o komisyon değil, Danışma Meclisi Komisyonundan...

TÜMGENERAL FUAT AVCI (Millî Savunma Bakanlığı Temsilcisi) — Danışma Meclisinden gelen metin efendim... Danışma Meclisi diyor ki: «Türk Silahlı Kuvvetleri subay kadroları dışına çıkarılırlar ve fiili kadrolarında gösterilirler.»

BAŞKAN — Sizin sevk ettiğiniz metin bu...

TÜMGENERAL FUAT AVCI (Millî Savunma Bakanlığı Temsilcisi) — Evet, biz o metni istiyoruz. Yani bu Komisyon onu bu şekle soktuğu için.

HÂKİM ALBAY İSMET ONUR (Millî Savunma Komisyonu Başkanı) — Sayın Başkanım, ben vakitinizi almamak için kısaca arz edeyim. Bizim tereddüdümüz, 926 sayılı Kanunda albay kadrosu diye bir şey yoktur, Türk Silahlı Kuvvetleri subay kadrosu vardır; kadro içinde albay miktarı vardır. Biz şu endişeyle çıkardık; Örneğin, 926 sayılı Kanunun 41 inci maddesinin (c) bendinde; «hizmet ihtiyacı nedeniyle kadrosuzluktan emekli edilmesi uygun görülme-yen albaylar (b) bendinde gösterilen tespit edilen miktarın dışına çıkarılarak, o yıl için hizmete devam ettirilirlar» deniyor. Bu yıl, hâkim ve doktorları, Yüksek Askerî Şûra emekli etmedi. Tespit edilen albay kadroları içinde, doktor sınıfı, hâkim sınıfı için tespit edilen kadrolar içindeki albay miktarı daha az olabilirdi; fakat bunun dışına çıkarılarak hizmete devam ettirdiler.

Arz etmek istediğim şudur : Subay kadrosu vardır; fakat bu subay kadrosu binbaşlıdır; ancak o sınıfa hizmet ihtiyacı sebebiyle; örneğin, tıpta doktorlar... O bakımdan... Ama bu şekilde anlaşılıyorsa, biz Genelkurmayın görüşüne, katılıyoruz.

BAŞKAN — Şimdi, efendim, biz bu kanunla şunu getiriyoruz: Yüksek Askerî Şûrada bir karar alıyoruz; bu sene emekli edilecek sınıf hangi sınıf? 1950'liler. Bunun yanında, diyelim ki, 50 tane de albaya ihtiyacımız var. O takdirde, 926 sayılı Kanunun maddesine göre, siciller dizilir, en üst sicil alanlardan itibaren 50'si ayrılır, o kadarı bırakılır, gerisi emekli edilir. Askerî Şûra bu yetkiyi vermiş; fakat bunu bugüne kadar Askerî Şûra tatbik edemedi. Niye edemedi? Çünkü, o 50 sicil numarası sıralandığı takdirde, bakıyorsunuz ki, içlerinden birçokları, «Aman beni emekli edin» diyor; ona mukabil, öteki taraftan, «bırakın» diyen var. «Bırakın» diyen, o sicil, 50'nin içine giremiyor; binaenaleyh toptan karar veriyordu: «1950'liler gitsin, 1949'lular gitsin, 1948'liler gitsin.» Neden? Seçme yapamıyordu...

İşte bu kanun, şimdi bu seçmeyi bize kolaylaştırıyor. Öyle değil mi? Binaenaleyh, bunu çıkardıktan sonra, artık onu oradan, 926 sayılı Kanundan onu çıkarmak lazım. Mademki ben emekli ediyorum, tekrar muvazzaf olarak buraya alıyorum; artık o maddeye gerek kalmadı, o hükmüne gerek kalmadı.

TÜMGENERAL FUAT AVCI (Millî Savunma Bakanlığı Temsilcisi) — Buyurduğunuz çok doğru. Biz zaten 41 inci maddede o değişikliği getireceğiz;

yani emir de aldık. Uygulamaya göre, yani Şûranın uygulanmasına göre değişiklik yapacağız.

BAŞKAN — Şimdi, o takdirde (a) fıkrasının Danışma Meclisinden geçtiği gibi olmasında fayda var.

HÂKİM ALBAY İSMET ONUR (Millî Savunma Komisyonu Başkanı) — Sayın Başkanım, zapta geçsin diye bir şey arz edeyim.

Subay kadrosu dışına çıkarılmaz. Kadro içindeki albay miktarı dışına çıkarılır. Yani, onu kastediyorlar zannediyorum.

BAŞKAN — Tabii, tabii, albay miktarı dışına çıkarılır, subay kadrosu dışına değil. Yani, o, albayın dışına çıkarılmış oluyor, arkadan gelecek yarbayların yükselmesine mani olmamak için.

HÂKİM ALBAY İSMET ONUR (Millî Savunma Komisyonu Başkanı) — Evet, bu kayıtla çok uygun tabii.

BAŞKAN — Başka söz isteyen var mı efendim? «Sosyal haklardan...» denilmişti. Olmaz şimdi. Biz, bir nişpet dahilinde, sivil memurlara da tayın bedeli veriyoruz, sivil memurlara da lojman veriyoruz; diyelim mi?

TÜMGENERAL FUAT AVCI (Millî Savunma Bakanlığı Temsilcisi) — Evet efendim.

BAŞKAN — Eğer daha çoğalırrsa, hepsini vereceğiz; şimdi, onlara veriyoruz, astsubaylara veriyoruz. «Sen çok başarılısın, sen başarılı olduğun için seni Silahlı Kuvvetlerde bırakıyoruz» diyeceğiz, ondan sonra da, «Ben sana tayın bedeli vermiyorum, lojman da vermiyorum» olmaz. Zaten o zaman durmaz; tecziye eder gibi bir şey oluyor.

HÂKİM ALBAY İSMET ONUR (Millî Savunma Komisyonu Başkanı) — Sayın Başkanım, zapta geçsin diye bir hususu arz etmek durumundayım.

Ordu Yardımlaşma Kurumu Kanunu konusunu dün inceledik. Aslında, bugünkü haliyle Ordu Yardımlaşma Kurumu Kanununun hükümlerine göre, muvazzaf subay emsalleri gibi, aylıklarından % 10 kesilecektir; çünkü, malûliyet veya ölmeleri halinde Ordu Yardımlaşmanın bu hükümlerinden faydalanacaklardır. Ancak, Ordu Yardımlaşma Kurumu Kanununun bir hükmüne göre, 3 yıldan az aidat ödeyenlere, ki eskiden ilişiği kesilecekti emekli olduktan sonra, tekrar aidat tadesi yoktur. Bu sorun, bu kanunla halledilecek bir konu değil. İleride gelişmeler olursa, bu, Ordu Yardımlaşma Kurumu Kanunu içinde düşünülecek bir konu. Aslında, arz ettiğim gibi, göreve alındıkları tarihten itibaren Ordu Yardımlaşmaya, aylıkla-

rının % 10'u bizler gibi kesilecektir ve onun haklarından...

BAŞKAN — Ama, ikramiyesini alacaktır.

HÂKİM ALBAY İSMET ONUR (Millî Savunma Komisyonu Başkanı) — İkramiyesini alacak; fakat muvazzaf subayların hepsi Ordu Yardımlaşma Kurumunun üyesi olduğuna göre, tekrar kesilecektir.

TÜMGENERAL FUAT AVCI (Millî Savunma Bakanlığı Temsilcisi) — Aynı Emekli Sandığı gibi.

BAŞKAN — Tabii tabii, tekrar kesilecek. O kendi kanununda...

Başka söz almak isteyen yoksa, maddeyi tekrar okutacağım.

Buyurun.

«16.6.1927 tarihli ve 1076 sayılı İhtiyat Zabıtları ve İhtiyat Askerî Memurları Kanununun 16 ncı Maddesinin Değiştirilmesi ve 27 . 7 . 1967 Tarihli ve 926 sayılı Türk Silahlı Kuvvetleri Personel Kanununun 107 nci Maddesine Bir Fıkra Eklenmesi Hakkında Kanun Tasarısı.

MADDE 1. — 1076 sayılı İhtiyat Zabıtları ve İhtiyat Askerî Memurları Kanununun 16 ncı maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

«Madde 16. — Türk Silahlı Kuvvetlerinden ayrılanlar muazzaf olarak tekrar Silahlı Kuvvetler hizmetine alınmazlar. Ancak, Türk Silahlı Kuvvetlerinden kadrosuzluk nedeniyle emekli edilen albaylardan istekli olanların emekli edildikleri son görevlerindeki ihtisasları ve gösterdikleri üstün başarı nedeniyle ihtisaslarına uygun görevlerde çalıştırılmaları, ilgili kuvvet komutanı veya Jandarma Genel Komutanınca uygun görülenler, emekliye ayrıldıkları rütbe ile bu rütbenin yaş haddini geçmemek kaydıyla karargâh ve kurumlarda hizmete devam ettirilmek üzere 926 sayılı Türk Silahlı Kuvvetleri Personel Kanununun 121 inci maddesi hükümlerine göre emekliye sevk edildikleri tarihten itibaren bir yıl içinde tekrar muvazaflığa geçirilebilirler.

İhtisas görev yerlerinin nereleri olacağı Genelkurmay Başkanlığının teklifi üzerine Yüksek Askerî Şûraca tespit edilir.

Bu şekilde muvazzaf subaylığa geçirilenler :

- a) Türk Silahlı Kuvvetleri albay kadroları dışına çıkarılırlar ve fiilî kadrolarında ayrıca gösterilirler,
- b) Rütbe terfii için değerlendirmeye tabi tutulmazlar, terfi ettirilmezler,
- c) Emsali muvazzaf subaylar gibi, her türlü aylık, yanödeme, ödenek, tazminat ve sosyal haklar-

dan yararlanırlar; bunların emekli aylıkları ve kadrosuzluk tazminatları kesilir,

d) İlgili mevzuatla muvazzaf subaylara tanınan hak ve yetkileri haiz olup, onlar gibi yükümlülükleri vardır,

e) Emsalleri gibi askerî yargıya tabidirler.

Bu madde hükümlerine göre göreve alınanlardan idarece gerekli görülenlerin görevlerine son verilip ve emekliye sevkedilirler. Kadrosuzluk tazminatları olanların bu tazminatları yaş haddine kadar ödenir.»

BAŞKAN — (b) fıkrasında «terfi ettirilmezler» dedik. Eskiden «Ancak rütbelerinin kademe ilerlemesi ve rütbe kıdemliliği hakkından yararlanırlar» demiştik; bunu sildik, yararlanmasınlar, dedik. (c) fıkrası gereğince, sonradan yararlanmasınlar bunlar? «Emsali muvazzaf subaylar gibi, her türlü aylık, yanödeme, ödenek, tazminat ve sosyal haklardan yararlanırlar» dedik.

Yarın öbür gün bunlar kademe ilerlemesi istemiyorlar?

TÜMGENERAL FUAT AVCI (Millî Savunma Bakanlığı Temsilcisi) — Hayır.

HÂKİM ALBAY İSMET ONUR (Millî Savunma Komisyonu Başkanı) — Sayın Başkanım, albaylara münhasır olduğu için, kadrosuzluktan emekliye sevk edilen albaylar zaten son kademesine gelmiş oluyorlar.

BAŞKAN — Doğru, peki.

1 inci maddenin son okuduğumuz metni üzerinde söz almak isteyen var mı? Yoktur.

1 inci maddeyi son şekli ile oylarınıza sunuyorum : Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

2 nci maddeyi okutuyorum :

MADDE 2. — 926 sayılı Türk Silahlı Kuvvetleri Personel Kanununun 107 nci maddesine aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

«Silahlı Kuvvetlerden ayrılan subayların tekrar muvazzaflık hizmetine alınmalarına dair 1076 sayılı İhtiyat Zabıtları ve İhtiyat Askerî Memurları Kanununun 16 nci maddesi hükümleri, tekrar muvazzaflık hizmetine alınacak astsubaylar için de uygulanır.»

BAŞKAN — Bunu astsubaylara da verdik...

TÜMGENERAL FUAT AVCI (Millî Savunma Bakanlığı Temsilcisi) — Evet; ileriki yıllarda olur.

ORGENERAL TAHSİN ŞAHİNKAYA — Ge-rekli efendim. Mesela bizde var; biz onları sözleşmeli almaya çalışıyoruz tabii; Millî Savunma Bakanlığı da vermediği için alamıyoruz.

BAŞKAN — Ama onlar daha ziyade teknisyen. **ORGENERAL TAHSİN ŞAHİNKAYA** — Evet, elektronikçi, makinist vesair.

BAŞKAN — Zaten onlar kalmaz ya.

2 nci madde üzerinde söz almak isteyen var mı? Buyurun.

ORGENERAL NURETTİN ERSİN — Yönetmelikte bazı hususların gösterilmesine dair bir fıkra ve bir de sıkıyönetim ve olağanüstü hallerde bu personelin görevden ayrılımlarının kuvvet komutanlarının ve Genelkurmayın iznine bağlı olabileceği hususunu koyabilir miyiz diye düşünüyorum, tümüne birden?

BAŞKAN — Hayır, biz zaten kanunda değişiklik yaptığımız için, 1076 sayılı İhtiyat Zabıtları Kanunu ile, 926 sayılı Kanunda değişiklik yaptık. Onlara paralel olarak hazırlanmış yönetmelik zaten var. Yok mu?

TÜMGENERAL FUAT AVCI (Millî Savunma Bakanlığı Temsilcisi) — Var.

ORGENERAL NURETTİN ERSİN — Bazı hususlar var.

BAŞKAN — Şu kanun için yönetmelik çıkarmayacağız. Bu kanun başbaşa bir kanun değil; mevcut bir kanunda değişiklik yapıyor.

TÜMGENERAL FUAT AVCI (Millî Savunma Bakanlığı Temsilcisi) — Tabii. Onun yönetmeliği var.

BAŞKAN — O yönetmelikte değişiklik yapacağız.

TÜMGENERAL FUAT AVCI (Millî Savunma Bakanlığı Temsilcisi) — Yapabiliriz.

BAŞKAN — Onda değişiklik yapmamız lazım.

TÜMGENERAL FUAT AVCI (Millî Savunma Bakanlığı Temsilcisi) — Biz buraya, ileride o yönetmelikte herhangi bir genişleme olabilir diye kasten koymadık.

BAŞKAN — Tabii, o yönetmeliklerde şimdi hemen buna göre gerekli düzeltmeler yapılacak, yapılması lazım.

ORGENERAL NURETTİN ERSİN — Benim kastım o; yani o, olağanüstü...

BAŞKAN — Tabii, doğru.

Ondan sonra, «olağanüstü hâl ...»

(d) fıkrası, «İlgili mevzuatla muvazzaf subaylara tanınan hak ve yetkileri haiz olup, onlar gibi yükümlülükleri vardır» hükmü bunu karşılamaz mı?

HÂKİM ALBAY İSMET ONUR (Millî Savunma Komisyonu Başkanı) — Subaylar hakkında uygulanacak her hüküm, bunlar hakkında da uygulanır.

TÜMGENERAL FUAT AVCI (Millî Savunma Bakanlığı Temsilcisi) — Sayın Başkanım, 1402 sayılı Sıkıyönetim Kanununda sıkıyönetim komutanlarının yetkisi var. Ayrıca, onların müsaadesiyle...

BAŞKAN — Tabii var.

ORGENERAL NURETTİN ERSİN — Aynı statüye tabi oldukları cihetle oraya girebilir.

BAŞKAN — Tabii, girer.

2 nci madde üzerinde başka söz almak isteyen var mı? Yoktur.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum : Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

3 üncü maddeyi okutuyorum :

MADDE 3. — Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

BAŞKAN — 3 üncü madde üzerinde söz almak isteyen var mı? Yoktur.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum : Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

4 üncü maddeyi okutuyorum :

MADDE 4. — Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

BAŞKAN — 4 üncü madde üzerinde söz almak isteyen var mı? Yoktur.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum : Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Tasarının tümünü oylarınıza sunuyorum : Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

2. — 6623 Sayılı Türk Hava Yolları Anonim Ortaklığı Kanununun 7359 Sayılı Kanunla Değişik 6 ncı Maddesinin Değiştirilmesine İlişkin 21 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin Kabulü Hakkında Kanun Tasarısının Danışma Meclisince Kabul Olunan Metni ve Millî Güvenlik Konseyi Bütçe - Plan Komisyonu Raporu. (D. Meclisi : 1/169; M. G. Konseyi : 1/389) (D. Meclisi S. Sayısı : 141; M. G. Konseyi S. Sayısı : 435) (1)

BAŞKAN — Gündemimizin ikinci sırasına geçiyoruz.

İkinci sırada, 6623 sayılı Türk Hava Yolları Anonim Ortaklığı Kanununun 7359 sayılı Kanunla Değişik 6 ncı Maddesinin Değiştirilmesine İlişkin 21 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin Kabulü Hakkında Kanun Tasarısının Danışma Meclisince Kabul Olunan Metni ve Millî Güvenlik Konseyi Bütçe - Plan Komisyonu Raporu yer almaktadır.

Bu rapor, 435 sıra sayısıyla basılıp dağıtılmıştır. Bütçe - Plan Komisyonu Başkanı, Sayın Bakan ve ilgililer yerlerini almışlardır.

Kanun tasarısının tümü üzerinde görüşme açıyorum.

Komisyon Başkanı Sayın Küçükahmet'in bir açıklaması olacak mı?

EMEKLİ AMİRAL HÜSNÜ KÜÇÜKAHMET (Bütçe - Plan Komisyonu Başkanı) — Lütfederseniz, kısaca izahatta bulunmak istiyorum.

Sayın Başkanım, 6623 sayılı Türk Hava Yolları Anonim Ortaklığı Kanununun 6 ncı maddesinde, Şirkete, ödenmiş sermayesi kadar kredi kullanma ve tahvil alma, yani yabancı kaynak kullanma hakkı tanınmıştır. Bu bir müddet oraya yetmiş; fakat 1959' da bu kâfi gelmemiş; bu madde, 7359 sayılı Kanunla değiştirilerek, ödenmiş sermayesi değil, nominal sermayesi kadar kredi kullanma hakkı ve tahvil çıkartma hakkı ve gerektiğinde de Bakanlar Kuruluna bunu 2 misline çıkartma hakkı verilmiştir. Bu uygulama 1976 senesine kadar gelmiş; ancak 1976 senesinde bu da yetmemiş.

Yüksek malumları, halen şirketler, aşağı yukarı özkaynaklarının sekiz, on misli, normal olarak, yabancı kaynak kullanmaktadırlar; yani, kredilerle ve tahvillerle işlemlerini yürütmektedirler. Mesela, Türk Hava Yolları, son defa 4 uçak aldı; bu kanun yürürlükte olsaydı, bunu alması mümkün değildi.

1976 senesinde bu da yetmeyince, o sene bütçe kanununa bir hüküm konularak, kredi kullanma ve tahvil çıkartma yetkisi Maliye Bakanlığının takdirine kalmıştır. Maliye Bakanlığının takdirine kalması normal; çünkü, Maliye Bakanlığı buna da kefalet etmektedir; bu nedenle.

Ancak, Anayasa Mahkemesi de, «Anayasa Kanunumuzun 94 üncü maddesine aykırı böyle bir hüküm bütçe kanunlarına konulamaz» diye bunu iptal etmiş; bunun üzerine 1978 yılı sonunda, ki 1979'un başında Resmî Gazete'de yayınlanmıştır, 21 sayılı Kanun Hükmünde Kararname çıkartılarak, Maliye Bakanlığının yetkisi kanun altına alınmış; ancak, bunun da bir sene sonra Parlamenteoya girip, kanun haline gelmesi lazımdır.

Yüksek malumlarınızdır, tekrardan çekiniyorum zamanınızı almamak için, o günkü şartlarda, o kanun, bugüne kadar çıkmamıştır; ama bu uygulama bugüne kadar devam etmiştir.

(1) 435 S. Sayılı Basmayazı Tutanağa eklidir.

Şimdi, hem bu kanunî boşluğu doldurmak, hem de uygulamayı devam ettirmek için huzurunuzda bir değişiklik gelmiş bulunuyoruz.

Arz ederim.

BAŞKAN — Yürürlüğü 1979'a götürüyoruz, öyle mi?

EMEKLİ AMİRAL HÜSNÜ KÜÇÜKAHMET (Bütçe - Plan Komisyonu Başkanı) — 1979'a götürüyoruz efendim.

Hükümetin teklifinde bu yoktu; ancak, yine Hükümetin arzusuyla, Danışma Meclisinde bu ilave edildi. Ancak, biz sonra o tarihteki Resmî Gazeteyi de bulduk, yanımda, onlar «26 . 2 . 1978» demişlerdir; bu, kararname tarihidir; Anayasanın 64 üncü maddesine göre yayımlandığı tarihtir; yayımlandığı tarih 26 Ocak 1979'dur efendim.

Arz ederim.

BAŞKAN — Yani bugüne kadar kanunsuz iş yapılmış; onu kanunlaştırıyoruz şimdi.

EMEKLİ AMİRAL HÜSNÜ KÜÇÜKAHMET (Bütçe - Plan Komisyonu Başkanı) — Bir nevi öyle efendim; bundan sonra da devamını sağlıyoruz.

BAŞKAN — Sayın Bakanın bir diyeceği var mı efendim?

MALİYE BAKANI ADNAN BAŞER KAFALOĞLU — Sayın Başkanım, Amiralimin ifade ettiği hususa ilave edecek pek bir şey yok.

Anayasaya göre, kanun hükmündeki kararnameleler, kaldırılırsa, kaldırıkdıkları tarihte yürürlükten kalkıyor, o zamana kadar hüküm ifade ediyor; aynı şekilde, kanunlaşılırsa, kararnamenin neşri tarihinden itibaren meriyetleri devam ediyor. Biz şimdi, kanun hükmünde kararnameyi kanun haline getiriyoruz; bu sebeple, mevzuatımız tamamlanmış oluyor, bir boşluk kalmıyor. Bundan böyle, Maliye Vekâletinin kabul ettiği miktarda kefalette bulunulabilecek. Mesela, son alınan 76 milyon dolarlık 4 uçağın bedeli 13 milyar lira tutuyor; sermayeye bağlı kalsaydı - bugün Türk Hava Yollarının sermayesi 3 milyar lira; gerçi 20 milyar liraya çıkarılması hakkında Genel Kurulundan karar çıktı; ama henüz tes-cili tamamlanmadı - yalnızca 4 uçağın alınmasına bile Hazine kefalet edemez bir durumda olurdu, kanun olmasa; halbuki bu kanunla...

BAŞKAN — Normal şirketlerle Devletin kurduğu kuruluşları ki, şirket statüsüne bürünmüş, onları aynı tutuyoruz. Tabii, «Sermayesinin şu kadarına kadar ancak tahvil çıkarılabilir» diyordu; diğer şirketler için çıkarılmış; bunun arkasında Devlet var

değil mi, Hava Yollarının arkasında Devlet var; Devlet kurmuş zaten bunu; işte, işler kolay yürüsün diye de şirket haline dönüşmüş. Diğer KİT'lerde de bu sıkıntı var. Şimdi çıkarmakta olduğumuz kanun yalnız Hava Yollarını kapsıyor, değil mi?

MALİYE BAKANI ADNAN BAŞER KAFALOĞLU — Evet.

Hava Yolları Kuruluş Kanununu da yapıyoruz ayrıca.

BAŞKAN — Peki diğerleri?.. Böyle genel bir şey çıkarılsa da ... Buna benzer diğer şirketler de aynı sıkıntıda olmuyorlar mı?

EMEKLİ AMİRAL HÜSNÜ KÜÇÜKAHMET (Bütçe - Plan Komisyonu Başkanı) — Sayın Başkanım, diğer KİT'lerden büyük bir çoğunluğunda bu sıkıntı var; sık sık geliyorlar. KİT'lerde aslında 440 sayılı Kanunda bunu genelileştirmek yerindedir; ancak, yüksek malumlarınız, bir KİT reorganizasyonu çalışmaları, kâh kesildi, kâh devam etti; ama bir türlü gündemden çıkmadığı için, 440 sayılı Kanunda münhasıran ele alınıp bu aksaklıklar düzeltilmedi. O kanunda, KİT reorganizasyonunda ya dikkate alınacak yahut 440 sayılı Kanun bir an evvel düzeltilecek.

Buyurduğunuz gibi, Ticaret Kanunu hükümlerine, devlet kuruluşlarını sokmanın bir gereği yoktur; bunların arkasında Devlet vardır, devlet kuruluşlarıdır.

BAŞKAN — Zaten Devletten müsaade alacak, bunu alayım mı, almayayım mı diye. Ödemeyi tekeffül edince Devlet, artık «Bunun efendim sermayesi bu kadardır, şu kadardır» demeye hiç gerek yok ben-ce.

MALİYE BAKANI ADNAN BAŞER KAFALOĞLU — Sayın Başkanım, devlet kuruluşlarının anonim şirket şeklinde kurulma usulü eskiden yoktu; 1950'den sonra böyle bir usul ihdas edildi; bütün bu sıkıntılar ondan doğuyor; anonim şirket olunca Ticaret Kanunu hükümlerine tabi oluyor. Aslında, bizim İktisadî Devlet Teşekkülleri kuruluşunun genel felsefesine uygun şekilde kurulmaları temin edilebilirse, zaten böyle şeyler olmayacaktır.

BAŞKAN — O sakat zaten, esas sakat olan tarafı o taraf. Sonra, işin garibi de, Devlet kurmuş, anonim şirket statüsü vermiş; şirket yönetim kurulu, genel kurul toplanıyor, bir karar alıyor, Devletin haberi yok, Devletin politikasının tersine de bir karar alabiliyor, böyle şeyler de olabiliyor. Onun için, bunları toptan ele almak lazım. Dedğiniz gibi, bu yalnız sermaye mevzuu değil, diğer konular da var.

MALİYE BAKANI ADNAN BAŞER KAFA-OĞLU — Devletin inhisar ettiği kuruluşlar var, kârının üzerinden idare heyetine prim dağıtıyor.

BAŞKAN — Evet, prim dağıtıyor.

EMEKLİ AMİRAL HÜSNÜ KÜÇÜKAHMET (Bütçe - Plan Komisyonu Başkanı) — Hem de çok yüksek oranlarda.

BAŞKAN — Türkiye Petrolleri Anonim Ortaklığını misal olarak vereyim : Sanki petrolde çok para kazanmış ... Elbette her sene kâr edecek Türkiye Petrolleri; o personelinin hizmetinden dolayı, alınan kârı prim olarak personele dağıtıyor şimdi; Devletin parasını dağıtıyor, Devletin parası o; o parayı personele dağıtıyor.

Tümü üzerinde başka söz almak isteyen var mı? Yoktur.

Tümü üzerindeki görüşmeler tamamlanmıştır.

Maddelere geçilmesini oylarınıza sunuyorum : Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

1 inci maddeyi okuyunuz.

6623 Sayılı Türk Hava Yolları Anonim Ortaklığı Kanununun 7359 Sayılı Kanunla Değişik 6 ncı Maddesinin Değiştirilmesine İlişkin 21 Sayılı Kanun Hükümünde Kararnamenin Kabulü Hakkında Kanun Tasarısı

MADDE 1. — 6623 sayılı Kanunun 7359 sayılı Kanunla değişik 6 ncı maddesi aşağıdaki biçimde değiştirilmiştir.

«Madde 6. — Anonim Ortaklık Hazine kefaletiyle tahvil çıkarabilir. Tahvillerin çıkarılma biçimi, süre ve koşulları Maliye Bakanlığının uygun görüşüne dayanılarak saptanır.

Anonim Ortaklığın akdedeceği kısa ve uzun süreli borçlanma ve kredilerden dış istikraz ve kredilere Maliye Bakanlığı kefalet etmeye yetkilidir.»

BAŞKAN — Şimdiye kadar hep, «şekilde» kelimesini kullanmıştık; fakat burada, «biçimde» diye kullanılmış.

Bu «biçim» kelimesi Hükümetin teklifinde mi vardı yoksa?.. Oradan da öyle gelmiş.

EMEKLİ AMİRAL HÜSNÜ KÜÇÜKAHMET (Bütçe - Plan Komisyonu Başkanı) — İzin verirseniz, «şekil» diye değiştirelim; daha yaygın ve daha çok kullanıldığı şekli de böyle efendim.

BAŞKAN — Tabii, hep öyle kullanıyoruz.

«aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.»

Bir de, «Tahvillerin çıkarılma şekli...» O da öyle 6 ncı maddede; «... çıkarılma şekli, süre ve koşulları» şeklinde olmalı.

«Biçim» deyince, sanki ortada bir cisim var da, cismin biçimi falan gibi bir ifade, bir anlam veriyor. Şimdiye kadar kullanılan hep «şekil, şekli» idi, kanunlarda hep öyle geçti.

«şekil» olarak bunu değiştiriyoruz.

1 inci madde üzerinde söz almak isteyen var mı? Buyurun.

ORAMİRAL NEJAT TÜMER — Efendim, burada okunan 6 ncı maddede, «Anonim Ortaklık» diye başlıyor. Acaba, Kanunun esas kendi maddeleri içerisinde «Tanımlar» kısmında, «Anonim Ortaklık» deyince, «Türk Hava Yolları Anonim Ortaklığı»nu belirten bir maddesi var mıdır? Aksi halde, acaba bütün bu anonim ortaklıkları ihtiva edecek bir şekilde ifade edilebilir mi yahut öyle anılabilir mi? Bu bakımdan sordum.

BAŞKAN — Buyurun.

EMEKLİ AMİRAL HÜSNÜ KÜÇÜKAHMET (Bütçe - Plan Komisyonu Başkanı) — Sayın Başkanım, kanunun zaten başlığında «Türk Hava Yolları Anonim Ortaklığı» ibaresi var; onun altındaki bütün maddelerde, yalnız 6 ncı madde değil, hep «anonim ortaklığı» lafı var; yani ayrıca bir defa daha, «Türk Hava Yolları Anonim Ortaklığı» ibaresi her maddede tekrar edilmemiş. Burada bunu koyarsak, sadece 6 yı değiştiririz; 6, bambaşka bir madde olacak.

İzniniz olursa bu şekliyle kalsın; zaten kanunun başında var bu efendim.

BAŞKAN — Kanun zaten Türk Hava Yolları'na mahsus çıkarılmış, yalnız ona mahsus bir kanun.

MALİYE BAKANI ADNAN BAŞER KAFA-OĞLU — 6623 Sayılı Türk Havayolları Anonim Ortaklığı Kanunda, bundan sonra bütün maddelerde Sayın Küçükahmet Amiralimin ifade ettiği gibi, hep «Anonim Ortaklık» diye geçiyor; bir daha, «Türk Havayolları Anonim Ortaklığı» demeyelim; 2 ncı maddede de öyle geçiyor, 3 üncü maddede de öyle geçiyor, 6 ncı maddede de, 7 ncı maddede de, hep, «Anonim Ortaklık» şeklinde yazılmış.

ORAMİRAL NEJAT TÜMER — Efendim, bu konuda şimdiye kadar geçirilen bazı önemli kanunlarda bu gibi kısaltmaları kullanabilmek için, o kanunların içerisine «tanımlar, tarifler» diye bir şey ilave etmiştik. Eğer bu kanunda yoksa, acaba o da ilave edilse mi diye temas ettim. Çünkü, bu tarif yapılmazsa, kanun hepsine de uyabilir genel manada diye endişe ettim.

BAŞKAN — Zapta geçti.

ORAMİRAL NEJAT TÜMER — Zapta geçtiğine göre bir problem yok.

BAŞKAN — 1 inci madde üzerinde başka söz almak isteyen var mı?... Yoktur.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum : Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

2 nci maddeyi okutuyorum :

MADDE 2. — Bu Kanun, Kanun Hükmünde Kararnamenin yayımlandığı 26.1.1979 tarihinden geçerli olmak üzere yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

BAŞKAN — 2 nci madde üzerinde söz almak isteyen var mı?... Yoktur.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum : Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

3 üncü maddeyi okutuyorum :

MADDE 3. — Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

BAŞKAN — 3 üncü madde üzerinde söz almak isteyen var mı?... Yoktur.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum : Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Tasarının tümünü oylarınıza sunuyorum : Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Bugün için görüşülecek başka bir konu bulunmadığından, bilahara tespit edilecek gün ve saatte toplanmak üzere Birleşimi kapatıyorum.

Teşekkür ederim.

Kapanma Saati : 10.55

MİLLÎ GÜVENLİK KONSEYİ

GÜNDEMİ

114 ÜNCÜ BİRLEŞİM

19 Ağustos 1982 Perşembe

Saat : 09.00

I. — KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ

1. — 16.6.1927 Tarihli ve 1076 Numaralı İhtiyat Zabıtları ve İhtiyat Askerî Memurları Kanununun 16 ncı Maddesinin Değiştirilmesi ve 27.7.1967 Tarihli ve 926 Numaralı Türk Silahlı Kuvvetleri Personel Kanununun 107 nci Maddesine Bir Fıkra Eklenmesi Hakkında Kanun Tasarısının Danışma Meclisince Kabul Olunan Metni ve Millî Güvenlik Konseyi Millî Savunma Komisyonu Raporu. (D. Meclisi : 1/473; M. G. Konseyi : 1/393) (D. Meclisi S. Sayısı : 173; M. G. Konseyi S. Sayısı : 445)

2. — 6623 Sayılı Türk Hava Yolları Anonim Ortaklığı Kanununun 7359 Sayılı Kanunla Değişik 6 ncı Maddesinin Değiştirilmesine İlişkin 21 Sayılı Kanun Hükümünde Kararnamenin Kabulü Hakkında Kanun Tasarısının Danışma Meclisince Kabul Olunan Metni ve Millî Güvenlik Konseyi Bütçe - Plan Ko-

misyonu Raporu. (D. Meclisi : 1/169; M. G. Konseyi : 1/389) (D. Meclisi S. Sayısı : 141; M. G. Konseyi S. Sayısı : 435)

3. — Hâkimler ve Savcılar Kanunu Tasarısı. (1/262)

4. — 1730 Sayılı Yargıtay Kanununun Bazı Maddelerinin Değiştirilmesine ve Bu Kanuna Ek ve Geçici Maddeler Eklenmesine Dair Kanun Tasarısının Danışma Meclisince Kabul Olunan Metni ve Millî Güvenlik Konseyi Adalet Komisyonu Raporu. (D. Meclisi : 1/10; M. G. Konseyi : 1/363) (D. Meclisi S. Sayısı : 87; M. G. Konseyi S. Sayısı : 394)

5. — Sendikalar Kanunu Tasarısı. (1/235)

6. — Toplu İş Sözleşmesi, Grev ve Lokavt Kanunu Tasarısı. (1/236)

7. — 1475 Sayılı İş Kanununun Bazı Maddelerinin Değiştirilmesi Hakkında Kanun Tasarısı. (1/269)

MİLLÎ GÜVENLİK KONSEYİ S. SAYISI : 445

16.6.1927 Tarihli ve 1076 Sayılı İhtiyat Zabıtları ve İhtiyat Askerî Memurları Kanununun 16 ncı Maddesinin Değiştirilmesi ile 926 Sayılı Türk Silahlı Kuvvetleri Personel Kanununun 107 nci Maddesine Bir Fıkra Eklenmesine Dair Kanun Tasarısının Danışma Meclisinde Kabul Olunan Metni ve Millî Güvenlik Konseyi Millî Savunma Komisyonu Raporu. (D. Meclisi : 1/473; M. G. Konseyi : 1/393)

(D. Meclisi S. Sayısı : 173)

T.C.

Danışma Meclisi Başkanlığı

Genel Sekreterliği

Kanunlar Müdürlüğü : 06-2277 (1/473)/2150

18 Ağustos 1982

Konu : Kanun Tasarısı.

MİLLÎ GÜVENLİK KONSEYİ GENEL SEKRETERLİĞİNE

Danışma Meclisi Genel Kurulunun 18 Ağustos 1982 Tarihli 129 uncu Birleşiminde görüşülerek işaret oyu ile kabul edilen 16.6.1927 Tarihli ve 1076 Sayılı İhtiyat Zabıtları ve İhtiyat Askerî Memurları Kanununun 16 ncı Maddesinin Değiştirilmesi ile 926 Sayılı Türk Silahlı Kuvvetleri Personel Kanununun 107 nci Maddesine Bir Fıkra Eklenmesine Dair Kanun Tasarısı ekte sunulmuştur.

Gereğini arz ederim.

Sadi IRMAK

Danışma Meclisi Başkanı

TC

Başbakanlık

Kanunlar ve Kararlar Tetkik

Dairesi Başkanlığı

Sayı : K.K.T.D. 18/101-1293/05680

5 Ağustos 1982

DANIŞMA MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Millî Savunma Bakanlığınca hazırlanan ve Başkanlığımıza arzı Bakanlar Kurulunca 5.8.1982 tarihinde kararlaştırılan «1076 sayılı İhtiyat Zabıtları ve İhtiyat Askerî Memurları Kanununun 16 ncı Maddesinin Değiştirilmesi ile 926 sayılı Türk Silahlı Kuvvetleri Personel Kanununun 107 nci Maddesine Bir Fıkra Eklenmesine Dair Kanun Tasarısı» ile gerekçesi ekli olarak gönderilmiştir.

Gereğini arz ederim.

Bülend ULUSU

Başbakan

GENEL GEREKÇE

Türk Silahlı Kuvvetlerinde ihtisas isteyen bazı görevlerde hizmet eden bazı subay ve astsubaylar gerek kadrosuzluk ve gerekse kendi istekleriyle emekliye ayrıldıklarında bu gibi görevler için muvazzaf personel bulmakta güçlükle karşılaşmaktadır.

Ihtisaslaşan ve görevinde üstün başarı gösteren fakat emekli olan personeli tekrar hizmete almak suretiyle bu noksanlık giderilmiş olacaktır.

Diğer taraftan emekli Subay ve Astsubayların istihdam edilecek kadrolarda halen görevli personelin başka görevlerde kullanılmaları imkânı sağlanmış olacaktır.

MADDE GEREKÇELERİ

Madde 1. — Emekli edilen subaylardan, son görev yerindeki ihtisas ve üstün başarıları nedeniyle ayrıldıkları görevlerindeki rütbelerinin yaş haddine kadar tekrar muvazzaflığa alınmalarını hükme bağlamıştır.

Madde 2. — Emekli Astsubayların emekli olduktan sonra tekrar Türk Silahlı Kuvvetlerinde hizmete alınmasını hükme bağlamıştır.

Madde 3. — Yürürlük maddesidir.

Madde 4. — Yürütme maddesidir.

Milli Savunma Komisyonu Raporu

TC

Milli Güvenlik Konseyi

Milli Savunma Komisyonu

Esas No. : 1/393

Karar No. : 54

18 Ağustos 1982

MİLLİ GÜVENLİK KONSEYİ BAŞKANLIĞINA

Danışma Meclisince kabul edilerek Komisyonumuza havale edilmiş bulunan «16.6.1927 Tarihli ve 1076 Sayılı İhtiyat Zabitleri ve İhtiyat Askeri Memurları Kanununun 16 ncı Maddesinin Değiştirilmesi ile 926 Sayılı Türk Silahlı Kuvvetleri Personel Kanununun 107 nci Maddesine Bir Fıkra Eklenmesine Dair Kanun Tasarısı» ilgili bakanlık temsilcilerinin de katılmalarıyla Komisyonumuzda görüşüldü.

Kanun Tasarısının gerekçesinde yapılan açıklamalar gözönünde bulundurularak Tasarının tümü prensip olarak benimsendikten sonra maddelerin tetkikine geçildi.

Kanun Tasarısının 1 inci maddesi, prensip olarak kabul edilmiş ancak kanun tekniğine uygunluğunu sağlamak için başlığı ile birlikte redaksiyona tabi tutulmuştur. Ayrıca bu şekilde tekrar muvazzaf subaylığa geçirileceklerin 926 sayılı Türk Silahlı Kuvvetleri Personel Kanununun 121 nci maddesinde yer alan hükümlere göre atanma için öngörülen usuldeki şekle uygun olarak tekrar muvazzaf subaylığa geçirilmelerinin uygun olacağı kanısına varılarak madde bu şekilde düzenlenmiştir.

Madde metninde açık bir şekilde ifade edildiği gibi bu şekilde muvazzaf subaylığa geçirilenler muvazzaf subaylığa geçirildikleri tarihteki rütbede görev yapacaklardır. Bunlar bir üst rütbeye terfi ettirilemeyeceklerdir. Ancak görevden ayrıldıkları rütbenin veya kıdemliliğin kademelerine göre ve bu kademelerde geçirdikleri süreler ve tekrar muvazzaf subaylığa geçirildikten sonra geçen süreleri dikkate alınıp o rütbenin kademelerinde ilerleyebilecekler, kıdemli değilseler aynı usulle rütbe kıdemliğini alabilecekler ve yine aynı usulle rütbe kıdemliliğine ilişkin derecelerinin karşılığındaki kademe ilerlemesinden de yararlanabileceklerdir. Kuşkusuz tekrar muvazzaf subaylığa geçirilmiş olduklarından aynı rütbe veya rütbe kıdemindeki emsallerinin malî haklarından yararlanacaklardır. Ancak emekli aylıkları ve kadrosuzluk tazminatı kesilecektir. Bu şekilde muvazzaf subaylığa geçirilenler ilgili mevzuatla muvazzaf subaylara tanınan hak ve yetkileri haiz olup onlar gibi yükümlülük ve sorumlulukları olacaktır. Bunun sonucu olarak emsalleri gibi askerî yargıya da tabi olacaklardır.

Kanun Tasarısının 2, 3 ve 4 üncü maddeleri Danışma Meclisinden geldiği gibi aynen benimsenmiştir.

Raporumuz, Millî Güvenlik Konseyinin onayına arz olunur.

Başkan
İsmet ONUR
Hâk. Kd. Albay

Üye
İlhan KÖSEOĞLU
Hâk. Kd. Albay

Üye
Feridun BALATLIOĞLU
Hâk. Kd. Albay

Üye
Ersin ESEROL
Hâk. Yarbay

Üye
Metin KANTARCIOĞLU
T.C. Emekli Sandığı
Tahsis Daire Başkanı

HÜKÜMETİN TEKLİFİ

16.6.1927 Tarihli ve 1076 Sayılı İhtiyat Zabıtları ve İhtiyat Askeri Memurları Kanununun 16 ncı Maddesinin Değiştirilmesi ile 926 Sayılı Türk Silahlı Kuvvetleri Personel Kanununun 107 nci Maddesine Bir Fıkra Eklenmesine Dair Kanun Tasarısı

MADDE 1. — 1076 Sayılı İhtiyat Zabıtları ve İhtiyat Askeri Memurları Kanununun 16 ncı maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

«Madde 16. — Türk Silahlı Kuvvetlerinden ayrılanlar muvazzaf olarak tekrar Silahlı Kuvvetleri hizmetine alınmazlar. Ancak, Türk Silahlı Kuvvetlerinde kadrosuzluk nedeniyle veya kendi istemleri üzerine emekli edilen subaylardan emekli edildikleri son görev yerindeki ihtisasları ve gösterdikleri üstün başarı nedeniyle istihdamları, ilgili Kuvvet Komutanı veya Jandarma Genel Komutanının teklifi ve Genelkurmay Başkanının onayı ile aynı görevde çalıştırılmaları uygun görülenler emekliye ayrıldıkları rütbenin yaş hadine kadar tekrar muvazzaflığa geçirilebilirler.

Birinci fıkra hükümlerine göre muvazzaf subaylığa geçirilenler :

A) Türk Silahlı Kuvvetleri kadroları dışına çıkarılırlar.

B) Rütbe terfi için değerlendirmeye tabi tutulmazlar. Ancak kanunî imkân varsa kademe ilerlemesi ve rütbe kıdemliliği hakkında yararlanırlar.

C) Her Türü maaş, yan ödeme, ödenek, sosyal hakları emsali muvazzaflar gibidir. Bunların emeklilik maaşları ve varsa kadrosuzluk tazminatları kesilir.

D) Muvazzaf subaylara ilgili mevzuatla tanınan hak ve yetkileri haiz olup, onlar gibi yükümlülükleri vardır.

E) Emsalleri gibi Askerî Yargıtaya tabidirler.

Birinci fıkra hükümlerine göre göreve alınanlardan idarece gerekli görülenler aynı usulle görevden alınırlar. Emsali Emekli subay ve astsubayların emeklilik durumlarına intibak ettirililer.

3 üncü madde hükümleri saklıdır.»

DANIŞMA MECLİSİNİN KABUL ETTİĞİ METİN

16.6.1927 Tarihli ve 1076 Sayılı İhtiyat Zabıtları ve İhtiyat Askeri Memurları Kanununun 16 ncı Maddesinin Değiştirilmesi ile 926 Sayılı Türk Silahlı Kuvvetleri Personel Kanununun 107 nci Maddesine Bir Fıkra Eklenmesine Dair Kanun Tasarısı

MADDE 1. — 1076 sayılı İhtiyat Zabıtları ve İhtiyat Askeri Memurları Kanununun 16 ncı maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

«Madde 16. — Türk Silahlı Kuvvetlerinden ayrılanlar muvazzaf olarak tekrar Silahlı Kuvvetler hizmetine alınmazlar. Ancak, Türk Silahlı Kuvvetlerinden kadrosuzluk nedeniyle veya kendi istemleri üzerine emekli edilen subaylardan emekli edildikleri son görevlerindeki ihtisasları ve gösterdikleri üstün başarı nedeniyle aynı görevde çalıştırılmaları, ilgili Kuvvet Komutanı veya Jandarma Genel Komutanının teklifi ve Genelkurmay Başkanının onayı ile uygun görülenler, emekliye ayrıldıkları rütbe ile ve bu rütbenin yaş haddine kadar hizmete devam ettirilmek kaydıyla tekrar muvazzaflığa geçirilebilirler.

Muvazzaflığa geçirme, emekliye sevk işlemindeki usule göre yapılır.

Bu madde hükümlerine göre muvazzaf subaylığa geçirilenler :

- a) Türk Silahlı Kuvvetleri subay kadroları dışına çıkarılırlar ve fiili kadrolarında ayrıca gösterilirler.
- b) Rütbe terfii için değerlendirmeye tabi tutulmazlar, terfi ettirilmezler ve aynı rütbede görev yaparlar. Ancak rütbelevlerinin kademe ilerlemesi ve rütbe kıdemliliği hakkında yararlanırlar.
- c) Emsali muvazzaflar gibi, her türlü maaş, yan ödeme, ödenek, tazminat ve sosyal haklardan yararlanırlar; bunların emeklilik maaşları ve varsa kadrosuzluk tazminatları kesilir.
- d) İlgili mevzuatla muvazzaf subaylara tanınan hak ve yetkileri haiz olup, onlar gibi yükümlülükleri vardır,
- e) Emsalleri gibi askerî yargıya tabidirler.

Bu madde hükümlerine göre göreve alınanlardan idarece gerekli görülenler, aynı usulle görevlerine son verilerek emekliye sevk edilirler. Kadrosuzluk tazminatları olanların bu tazminatları yaş haddine kadar ödemir.»

MİLLÎ SAVUNMA KOMİSYONUNUN KABUL ETTİĞİ METİN

16.6.1927 Tarihli ve 1076 Numaralı İhtiyat Zabıtları ve İhtiyat Askeri Memurları Kanununun 16 ncı Maddesinin Değiştirilmesi ve 27.7.1967 Tarihli ve 926 Numaralı Türk Silahlı Kuvvetleri Personel Kanununun 107 nci Maddesine Bir Fıkra Eklenmesi Hakkında Kanun Tasarısı.

MADDE 1. — 1076 numaralı İhtiyat Zabıtları ve İhtiyat Askeri Memurları Kanununun 16 ncı maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

«Madde 16. — Türk Silahlı Kuvvetlerinden ayrılanlar muvazzaf olarak tekrar Silahlı Kuvvetler hizmetine alınmazlar. Ancak, Türk Silahlı Kuvvetlerinden kadrosuzluk nedeniyle veya kendi istemleri üzerine emekli edilen subaylardan emekli edildikleri son görevlerindeki ihtisasları ve gösterdikleri üstün başarı nedeniyle aynı görevde çalıştırılmaları, ilgili kuvvet komutanı veya Jandarma Genel Komutanınca uygun görülenler, emekliye ayrıldıkları rütbe ile ve bu rütbenin yaş haddine kadar hizmete devam ettirilmek kaydıyla 926 numaralı Türk Silahlı Kuvvetleri Personel Kanununun 121 nci maddesi hükümlerine göre tekrar muvazzaflığa geçirilebilirler.

Bu şekilde muvazzaf subaylığa geçirilenler :

- a) Türk Silahlı Kuvvetleri fiili kadrolarında gösterilirler,
- b) Rütbe terfii için değerlendirmeye tabi tutulmazlar, terfi ettirilmezler ve aynı rütbede görev yaparlar. Ancak rütbelevlerinin kademe ilerlemesi ve rütbe kıdemliliği hakkında yararlanırlar,
- c) Emsali muvazzaf subaylar gibi, her türlü aylık, yan ödeme, ödenek, tazminat ve sosyal haklardan yararlanırlar; bunların emekli aylıkları ve kadrosuzluk tazminatları kesilir.
- d) İlgili mevzuatla muvazzaf subaylara tanınan hak ve yetkileri haiz olup, onlar gibi yükümlülükleri vardır,
- e) Emsalleri gibi askerî yargıya tabidirler.

Bu madde hükümlerine göre göreve alınanlardan idarece gerekli görülenler aynı usulle görevlerine son verilerek emekliye sevk edilirler. Kadrosuzluk tazminatları olanların bu tazminatları yaş haddine kadar ödenir.

(Hükümetin Teklifi)

MADDE 2. — 926 Sayılı Türk Silahlı Kuvvetleri Personel Kanununun 107 nci maddesine aşağıdaki fıkraya eklenmiştir.

«Silahlı Kuvvetlerden ayrılan subayların tekrar muvazzaflık hizmetine alınmalarına dair 1076 Sayılı İhtiyat Zabıtları ve İhtiyat Askerî Memurları Kanununun 16 ncı maddesi hükümleri, tekrar muvazzaflık hizmetine alınacak astsubaylar için de uygulanır.»

MADDE 3. — Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 4. — Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

Başbakan
B. Ulusu

5.8.1982

Devlet Bak. Başbakan Yrd. Z. Baykara	Devlet Bakanı Prof. Dr. İ. Öztürk	Devlet Bakanı M. Özgüneş	Devlet Bakanı Prof. Dr. M. N. Özdaş
Devlet Bakanı S. R. Pasin	Adalet Bakanı C. Menteş	Millî Savunma Bakanı Ü. H. Bayülken	İçişleri Bakanı S. Çetiner
Dışişleri Bakanı İ. Türkmen	Maliye Bakanı A. B. Kafaoğlu	Millî Eğitim Bakanı H. Sağlam	Bayındırlık Bakanı Dr. T. Önalp
Ticaret Bakanı K. Cantürk	Sağ. ve Sos. Yrd. Bakanı Prof. Dr. K. Kılıçturgay	Gümrük ve Tekel Bakanı Prof. Dr. A. Bozer	Ulaştırma Bakanı Prof. Dr. M. Aysan
Tarım ve Orman Bakanı Prof. Dr. S. Özbek	Çalışma Bakanı Prof. Dr. T. Esener	Sanayi ve Teknoloji Bakanı M. Turgut	Enerji ve Tabii Kay. Bakanı F. İlkel
Kültür ve Turizm Bak. İ. Evliyaoğlu	İmar ve İskân Bakanı Prof. Dr. A. Samsunlu	Köy İşleri ve Koop. Bakanı M. R. Güney	Gençlik ve Spor Bakanı V. Özgül
	Sosyal Güvenlik Bakanı S. Şide		

(Danışma Meclisinin Kabul ettiği Metin)

MADDE 2. — 926 sayılı Türk Silahlı Kuvvetleri Personel Kanununun 107 nci maddesine aşağıdaki fıkra eklenmiştir,

«Silahlı Kuvvetlerden ayrılan subayların tekrar muvazaflık hizmetine alınmalarına dair 1076 sayılı İhtiyat Zabıtları ve İhtiyat Askeri Memurları Kanununun 16 ncı maddesi hükümleri, tekrar muvazaflık hizmetine alınacak astsubaylar için de uygulanır.»

MADDE 3. — Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 4. — Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

(Milli Savunma Komisyonunun kabul ettiği metin)

MADDE 2. — Danışma Meclisinin 2 nci maddesi Komisyonumuzca aynen benimsenmiştir.

MADDE 3. — Danışma Meclisinin 3 üncü maddesi Komisyonumuzca aynen benimsenmiştir.

MADDE 4. — Danışma Meclisinin 4 üncü maddesi Komisyonumuzca aynen benimsenmiştir.

MİLLİ GÜVENLİK KONSEYİ S. Sayısı : 435 *

**6623 Sayılı Türk Hava Yolları Anonim Ortaklığı Kanununun 7359 Sayılı Kanunla Değişik 6 ncı Maddesinin Değiştirilmesine İlişkin Kanun Hükmünde Kararnamenin Danışma Meclisince Kabul Olu-
nan Metni ve Millî Güvenlik Konseyi Bütçe - Plan Komisyonu Raporu. (D. Meclisi : 1/169; M. G. Konseyi : 1/389)**

(D. Meclisi S. Sayısı : 141)

TC

Danışma Meclisi Başkanlığı

Genel Sekreterliği

1 Temmuz 1982

Kanunlar Md : 06-1095 (1/169)/1972

Konu : Kanun Tasarısı.

MİLLİ GÜVENLİK KONSEYİ GENEL SEKRETERLİĞİNE

Danışma Meclisi Genel Kurulunun 30 HAZİRAN 1982 Tarihli 113 üncü Birleşiminde görüşülerek işaret oyu ile kabul edilen, 6623 sayılı Türk Hava Yolları Anonim Ortaklığı Kanununun 7359 sayılı Kanunla Değişik 6 ncı Maddesinin Değiştirilmesine İlişkin 21 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin Kabulü Hakkında Kanun Tasarısı ekte sunulmuştur.

Gereğini arz ederim.

Fenni İSLİMYELİ

Başkanvekili

Danışma Meclisi Başkanı V.

TC

Millî Güvenlik Konseyi

Genel Sekreterliği

Kanunlar Müdürlüğü

Sayı : 840/41634

22 Mart 1982

DANIŞMA MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

1. Millet Meclisi Kanunlar Müdürlüğünde birikmiş bulunan;
 - a) 1967 - 1979 yıllarına ait 221 adet kesinhesap kanunu tasarısı,
 - b) 1966 - 1976 yıllarına ait konsolide bilançolarla (59), uygunluk bildirimleri (120) ve diğer bazı konularda (9) olmak üzere toplam 188 adet Sayıştay Başkanlığı tezkeresi,
 - c) 12 Eylül 1980 tarihinden önce Yasama Meclisine sunulmuş bulunan, ancak hukuken hükümsüz sayılmayan 31 adet kanun hükmünde kararname,

Hakkında uygulanacak işlemin tespiti için hukukî inceleme yaptırılmıştır.

2. İnceleme sonucunda, Anayasanın 64, 127 ve 128 inci maddeleriyle Sayıştay Kanununun 1, 25, 28, 81, 87 ve 88 inci maddelerine göre, kesinhesap kanunu tasarıları ile Sayıştay Başkanlığı tezkereleri ve kanun hükmünde kararnamelerin, kanunların görüşülmesi kurallarına bağlı olduğu anlaşılmıştır.

3. 2485 numaralı Kurucu Meclis Hakkında Kanunun 2 nci maddesinin (d) bendi hükmüne göre, bunların Danışma Meclisinde görüşüldükten sonra Millî Güvenlik Konseyine gönderilmesi gerekmektedir.

4. Bu nedenlerle ilişik listelerde belirtilen kesinhesap kanunu tasarıları ile Sayıştay Başkanlığı tezkereleri ve kanun hükmünde kararnameler dosyalarıyla birlikte gönderilmiştir.

Gereğini arz ederim.

Necdet ÜRUĞ

Orgeneral

M.G.K. Genel Sekreteri

TC
Başbakanlık
Kanunlar ve Kararlar Tetkik Dairesi
Başkanlığı
Sayı : 101-111/10240

26 Ocak 1979

MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

«6623 sayılı Türk Hava Yolları Anonim Ortaklığı Kanununun 7359 sayılı Kanunla Değişik 6 ncı Maddesinin Değiştirilmesine İlişkin Kanun Hükmünde Kararname» bugünkü Resmî Gazete'de yayımlanmış ve Anayasanın 64 üncü maddesinin üçüncü fıkrası uyarınca ilişikte gönderilmiştir.

Gereğinin yapılmasını izinlerine saygıyla sunarım.

Bülent ECEVİT
Başbakan

G E R E K Ç E

6623 sayılı Türk Hava Yolları Anonim Ortaklığı Kanununun 7359 sayılı Kanunla değişik 6 ncı maddesinde, Kuruluşun borçlanabilme olanağı sermayesiyle sınırlandırılmıştır. Bütçe Kanunlarıyla uygulanması engellenen anılan hükme ilişkin 1977 yılı Bütçe Kanunundaki maddenin Anayasa Mahkemesi kararıyla iptali üzerine Kuruluşun mali bünyesinin bozulması, tüm borçlarını ödemesi gereği ortaya çıkmıştır. Kamu İktisadi Teşebbüslerinin Kuruluş Kanunlarının hemen hiçbirinde bu tür bir hüküm bulunmadığı ve yıllardır anılan hüküm Bütçe Kanunlarıyla uygulanmamakta olduğu dikkate alınarak değişiklik önerilmiştir.

Bütçe - Plan Komisyonu Raporu

TC
Millî Güvenlik Konseyi
Bütçe - Plan Komisyonu
Esas No. : 1/389
Karar No. : 162

13 Temmuz 1982

MİLLÎ GÜVENLİK KONSEYİ BAŞKANLIĞINA

Danışma Meclisi Genel Kurulunun 30 Haziran 1982 tarihli 113 üncü birleşiminde görüşülerek işaret oyu ile kabul edilen, «6623 sayılı Türk Hava Yolları Anonim Ortaklığı Kanununun 7359 sayılı Kanunla Değişik 6 ncı Maddesinin Değiştirilmesine İlişkin 21 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin Kabulü Hakkında Kanun Tasarısı» Komisyonumuzca incelenmiştir.

Bilindiği gibi, 6623 sayılı Türk Hava Yolları Anonim Ortaklığı Kanununun 7359 sayılı Kanunla değişik 6 ncı maddesi ile, kuruluşun borçlanabilme olanağı sermayesi ile sınırlandırılmıştır. Bu miktar Bakanlar Kurulu kararıyla ancak iki misline kadar artırılabilir. Bu miktar Bakanlar Kurulu kararıyla ancak iki misline kadar artırılabilir.

Uygulamada sözü edilen sınırlama kuruluşun faaliyetlerini önemli ölçüde aksatmıştır. Sermaye uzun zaman belli limitlerde kalınca bu durumun tabii sonucu olarak kuruluşun gelişme olanağı sınırlandırılmış olmaktadır.

Türk Hava Yolları Anonim Ortaklığı Kanununa konulmuş olan bu hükme, Kamu İktisadi Teşebbüslerinin kuruluş kanunlarının hemen hiçbirinde rastlanmamaktadır.

Ancak, geçen yıllarda sözü edilen hüküm, bütçe kanunlarıyla yıl içinde uygulanmayacak kanun hükümleri arasına alınarak kuruluşu borçlanma konusunda bir esneklik sağlanmıştır.

Millî Güvenlik Konseyi (S. Sayısı : 435)

İlgili kanunda değişiklik yapılması gerekirken bütçe kanunlarıyla soruna çözüm aranması 1976 yılına kadar gelmiş ancak, 1976 Malî Yılı Bütçe Kanununun 90 ıncı maddesinin (1) fıkrasındaki «21.5.1955 tarihli ve 6623 sayılı Türk Hava Yolları Kanununun 12.6.1959 tarih ve 7359 sayılı Kanunla değişik 6 ncı maddesinin 2 nci fıkrası» hükmünün uygulanmayacağı şeklindeki düzenleme, Anayasa Mahkemesinin Esas 1976/34, Karar 1976/52 sayılı Kararıyla 9.12.1976 tarihinde iptal edilince kuruluşun borçlanma imkânı daralmıştır. Anayasa Mahkemesinin tanıdığı bir yıllık süre içerisinde gerekli kanunî düzenleme yapılamadığından Bakanlar Kurulu 21 sayılı Kanun Hükmündeki Kararname ile sorunu çözme yoluna gitmiştir. 21 sayılı Kanun Hükmünde Kararname 26 Ocak 1979 tarihinden itibaren uygulanmaktadır.

Yasama Organlarında bugüne kadar görüşülemeyen kararname bu defa Danışma Meclisince görüşülerek Millî Güvenlik Konseyi Genel Sekreterliğine arz olunmuş bulunmaktadır.

Uygulanan bir hükmün kanunlaşması amacıyla düzenlenen tasarı Komisyonumuzca da olumlu bulunmuş ve maddenin görüşülmesine geçilmiştir.

Danışma Meclisi metninin 1 inci maddesi aynen,

«Bu Kanun, Kanun Hükmünde Kararnamenin yayımlandığı 26.12.1978 tarihinden geçerli olmak üzere yayımı tarihinde yürürlüğe girer» şeklinde düzenlenmiş olan 2 nci maddesi, Anayasanın 64 üncü maddesinde yer alan «Bu kararnameler Resmî Gazetede yayımlandıkları gün yürürlüğe girerler. Ancak, Kararnamede yürürlük tarihi olarak daha sonraki bir tarih de gösterilebilir» hükmüne uygun görülmediğinden Bakanlar Kurulunca kabul tarihi olan 26.12.1978 tarihi yerine Resmî Gazetede yayımlandığı tarih olan 26.1.1979 tarihi esas alınarak «Bu Kanun, Kanun Hükmünde Kararnamenin yayımlandığı 26.1.1979 tarihinden geçerli olmak üzere yayımı tarihinde yürürlüğe girer» şeklinde değiştirilmiş,

Danışma Meclisi metninin 3 üncü maddesi aynen kabul edilmiştir.

Millî Güvenlik Konseyinin onayına arz olunur.

Başkan
Hüsnü KÜÇÜKAHMET
Em. Amiral

Başkan Yardımcısı
Tanju ERDEM
Dz.Kur.Kd.Alb.

Başkan Yardımcısı
Haşmet YURTAL
Mly.Kd.Alb.

Kâtip Üye
Tahsin EKİNCİ
Mly.Kd.Bnb.

Üye
Güven BOŞGELMEZ

Üye
Mehmet KÂMILOĞLU

Üye
Doğan KAYRAN
(İzinli)

KANUN HÜKMÜNDE KARARNAME METNİ

6623 Sayılı Türk Hava Yolları Anonim Ortaklığı Kanununun 7359 Sayılı Kanunla Değişik 6 ncı Maddesinin Değiştirilmesine İlişkin Kanun Hükmünde Kararname

6623 sayılı Türk Hava Yolları Anonim Ortaklığı Kanununun 7359 sayılı Kanunla değişik 6 ncı maddesinin değiştirilmesi; 26.9.1978 tarihli ve 2171 sayılı Kanunun verdiği yetkiye dayanılarak Bakanlar Kuruluca 26.12.1978 tarihinde kararlaştırılmıştır.

MADDE 1. — 6623 sayılı Kanunun 7359 sayılı Kanunla değişik 6 ncı maddesi aşağıdaki biçimde değiştirilmiştir.

«Madde 6. — Anonim Ortaklık Hazine kefaletiyle tahvil çıkarabilir. Tahvillerin çıkarma biçimi, süre ve koşulları Maliye Bakanlığının uygun görüşüne dayanılarak saptanır.

Anonim Ortaklığın akdedeceği kısa ve uzun süreli borçlanma ve kredilerden dış istikraz ve kredilere Maliye Bakanlığı kefalet etmeye yetkilidir.»

MADDE 2. — Bu Kanun Hükmünde Kararname yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3. — Bu Kanun Hükmünde Kararname hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

DANIŞMA MECLİSİNİN KABUL ETTİĞİ
METİN

6623 Sayılı Türk Hava Yolları Anonim Ortaklığı Kanununun 7359 Sayılı Kanunla Değişik 6 ncı Maddesinin Değiştirilmesine İlişkin 21 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin Kabulü Hakkında Kanun Tasarısı

MADDE 1. — 6623 sayılı Kanunun 7359 sayılı Kanunla değişik 6 ncı maddesi aşağıdaki biçimde değiştirilmiştir.

«Madde 6. — Anonim Ortaklık Hazine kefaletiyle tahvil çıkarabilir. Tahvillerin çıkarılma biçimi, süre ve koşulları Maliye Bakanlığının uygun görüşüne dayanılarak saptanır.

Anonim Ortaklığın akdedeceği kısa ve uzun süreli borçlanma ve kredilerden dış istikraz ve kredilere Maliye Bakanlığı kefalet etmeye yetkilidir.»

MADDE 2. — Bu Kanun, Kanun Hükmündeki Kararnamenin yayımlandığı 26.12.1978 tarihinden geçerli olmak üzere yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3. — Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

BÜTÇE - PLAN KOMİSYONU METNİ

6623 Sayılı Türk Hava Yolları Anonim Ortaklığı Kanununun 7359 Sayılı Kanunla Değişik 6 ncı Maddesinin Değiştirilmesine İlişkin 21 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin Kabulü Hakkında Kanun Tasarısı

MADDE 1. — Danışma Meclisi metninin 1 inci maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 2. — Bu Kanun, Kanun Hükmünde Kararnamenin yayımlandığı 26.1.1979 tarihinden geçerli olmak üzere yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3. — Danışma Meclisi metninin 3 üncü maddesi aynen kabul edilmiştir.

